

Directa

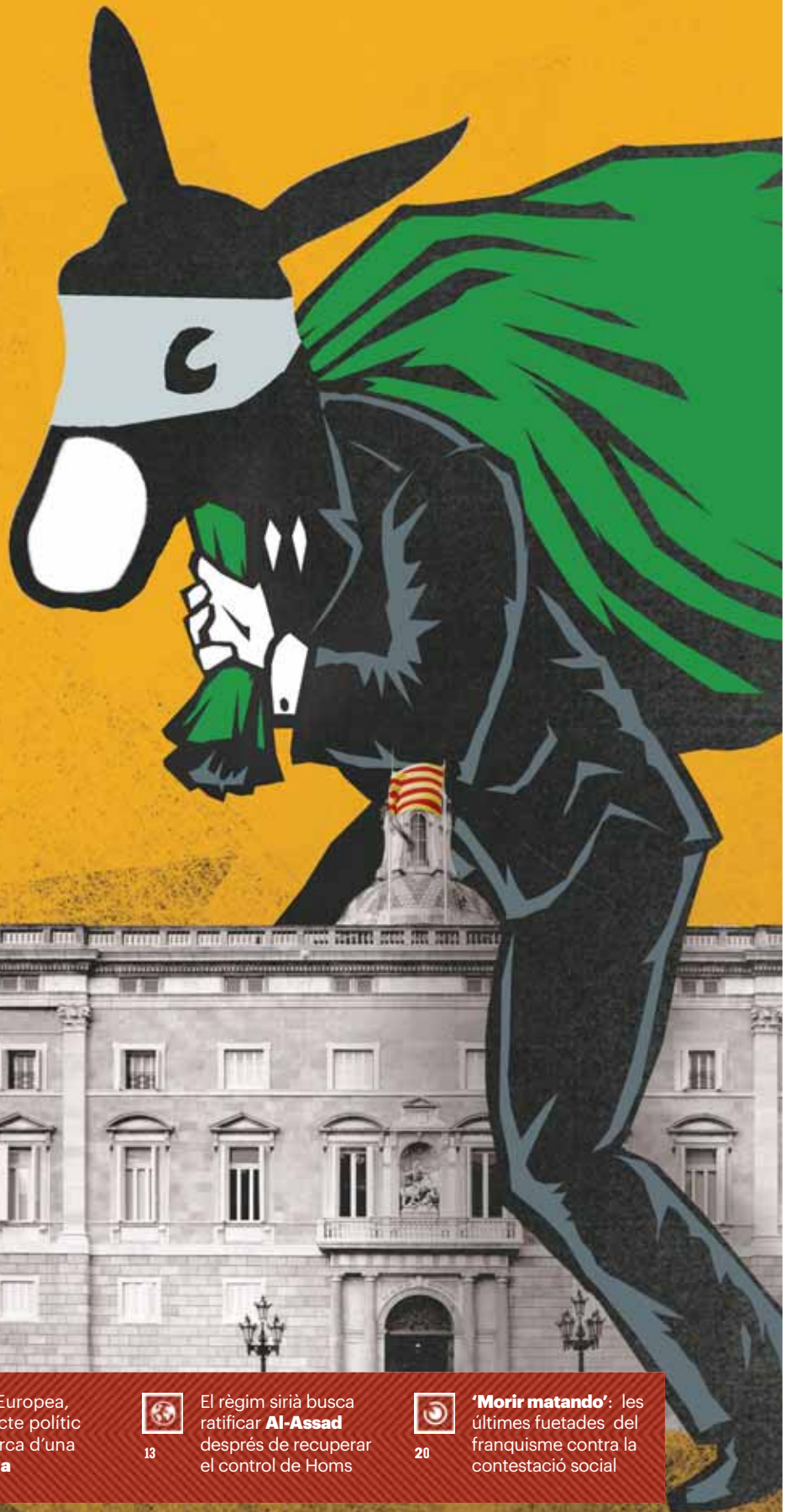
setmanari de comunicació

Núm 361 14 de maig de 2014 1,70 €

El negoci del deute

Caixa Bank, Catalunya Banc i el Banc Sabadell van obtenir 209 milions d'euros amb les comissions rebudes per la gestió dels bons patriòtics de la Generalitat de Catalunya

PÀGINES 2-4

+SUPLEMENT
de la XES

6-7

Docents en perill d'extinció: la lluita contra el desplegament de la LEC

A fons

La Unió Europea, un projecte polític a la recerca d'una **ideologia**

13

El règim siríà busca ratificar **Al-Assad** després de recuperar el control de Homs

20

'Morir matando': les últimes fuetades del franquisme contra la contestació social

ESTIRANT DEL FIL

El deute de la Generalitat s'ha triplicat des de 2008. Durant el mateix període, les retallades a la inversió social de l'administració autonòmica han estat milionàries. La deutecràcia fa anys que ha arribat a Catalunya i serveix per enriquir el capital financer en detriment de la ciutadania. L'Estat espanyol s'ha convertit en el principal creditor d'un executiu català que també acumula deutes astronòmics amb les entitats financeres.

ECONOMIA // CAIXA BANK, CATALUNYA BANC I BANC SABADELL VAN OBTENIR BENEFICIS MILIONARIS AMB LES COMISSIONS REBUDES PER LA GESTIÓ DELS BONS

El deute de la Generalitat i el negoci dels bons patriòtics

Marc Font

@marcfontribas

El 29 d'abril, la Generalitat de Catalunya va liquidar l'última emissió dels anomenats bons patriòtics, un mecanisme de finançament emprat per l'administració autonòmica entre el novembre de 2010 i el maig de 2012. En total, l'executiu va captar 12.727 milions d'euros a través d'aquests bons, adquirits per particulars i empreses que, a canvi, rebien un interès d'entre el 4,25% i el 5,25%, depenent de l'emissió. Per afrontar la darrera amortització, de 781,5 milions a 32.605 inversores detallistes, el govern d'Artur Mas va recórrer al fons de liquiditat autonòmica (FLA), com ha succeït des de 2012. Per tant, la liquidació dels bons no ha reduït el volum del deute de la Generalitat, sinó que ha augmentat la seva dependència del govern de l'Estat espanyol, que -amb diferència- és el principal creditor.

La liquidació dels bons ha augmentat la dependència de la Generalitat vers el govern de l'Estat espanyol

La deutecràcia s'ha accelerat des de l'inici de la crisi i, en el cas de la Generalitat, el passiu s'ha triplicat a partir de 2008, fins a arribar als 57.122 milions d'euros el 31 de desembre de 2013, incloent-hi les seves empreses públiques o participades. Segons un càlcul de la Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute (PACD), que ha elaborat un informe molt ampli sobre la qüestió, a finals de l'any passat, el deute *per capita* de les catalanes ascendia a 25.606 euros, sumant el passiu dels executius estatal i autonòmic, però sense tenir en compte el municipal. La xifra supera en més de 5.000 euros la mitjana espanyola, fet que demostra que l'endeutament de l'administració catalana és dels més elevats de l'Estat.

La imposició de la deutecràcia s'ha traduït, els darrers anys, en canvis legislatius -reforma express de la Constitució (agost de 2011), llei d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera (abril de 2012) i llei

de control del deute comercial en el sector públic (desembre de 2013) - que consagren el pagament del deute com a prioritat de les administracions. Les noves normatives perjudiquen el benestar de la ciutadania i beneficien les creditors, que veuen el seu enriquiment garantit per llei. En el cas de la Generalitat de Catalunya, el 47% del deute és amb l'Estat espanyol, a través dels diversos mecanismes de liquiditat, però, entre les creditors, també hi trobem entitats financeres estatals i estrangeres i inversores particulars acabalades. L'Estat, a més, recorre als mercats per finançar-se.

UN NEGOCI PER A LES ENTITATS

"El deute s'ha convertit en un mecanisme de distribució de la riquesa de pobres a rics, ja que els diners dels contribuents, aportats d'una manera o altra pel treball, es drenen cap als capitals financers a través del pagament d'interessos del deute", rebla l'informe *Desentranant la UE*, publicat recentment pel Seminari Taifa. La definició del grup d'economia crítica deixa ben clar per a qui és un negoci el model imposat des de la troika -Banc Central Europeu (BCE), Comissió Europea (CE) i Fons Monetari Internacional (FMI).

Un exemple clar d'enriquiment del sector financer amb diners públics va ser el cas de les emissions de bons patriòtics de

Per afrontar la darrera amortització, de 781,5 milions d'euros, el conseller Mas-Colell va recórrer al fons de liquiditat autonòmica / GENCAT

la Generalitat, que van comportar el pagament de gairebé 600 milions d'interessos a les inversores -més de 670.000 peticions, és a dir, bàsicament, petites estalviadores-

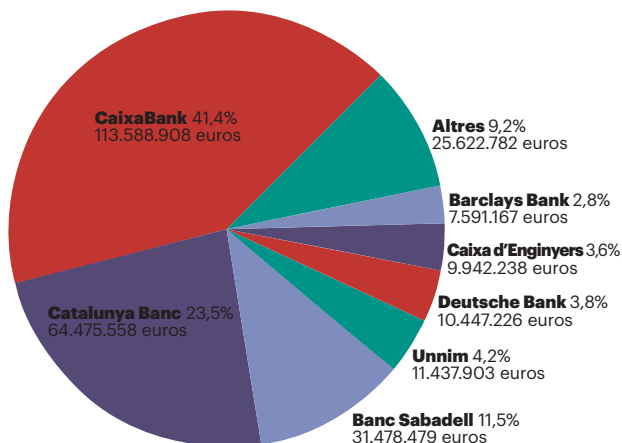
i 275 milions en comissions a les entitats financeres que van gestionar-ne la col·locació. Segons l'informe de la PACD, basat en les dades del Departament d'Economia i Coneixement, la principal beneficiada pels bons patriòtics ha estat Caixa Bank, que s'ha embutxacat 113 milions d'euros, el 41% del total, només en comissions. Després de l'entitat presidida per Isidre Fainé, el negoci privat pagat amb diners públics també ha estat especialment lucratiu per a la rescatada Catalunya Banc (64,5 milions), el Banc Sabadell (31,5), Unnim -actualment BBVA- (11,4), el Deutsche Bank (10,5), la Caixa d'Enginyers (10) i el Barclays Bank (7,6).

TRES VIES D'ENDEUTAMENT

La Generalitat, actualment, s'endeuta de tres maneres: a través de l'emissió de bons i pagarés als mercats financers, que a finals de 2013 suposaven el 31% del passiu; amb préstecs i crèdits de la banca, el 22% del total, i amb els mecanismes públics de liquiditat, que sumaven el 47% i que no deixen de ser crèdits de l'Estat pels quals s'han de pagar interessos d'entre el 3,3% i el 6,2%. La composició del deute de l'administració

Entitats financeres beneficiades per les comissions dels bons patriòtics

Comissions per entitat bancària (gestió de més de mig milió d'euros)

FONT: Informe PACD a partir de dades del Departament d'Economia i Coneixement. Març 2014

95.592

Les tres administracions autonòmiques dels Països Catalans sumen un deute de 95.592 milions d'euros

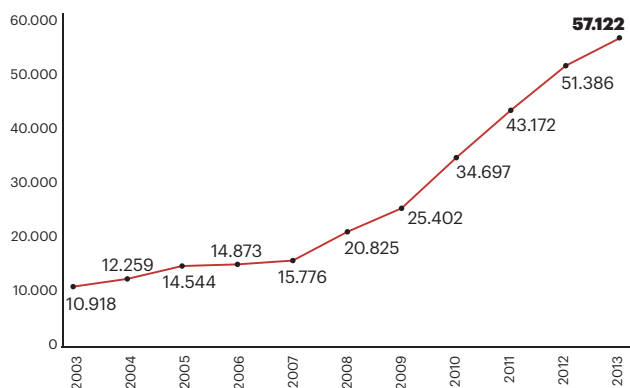
275

Les entitats financeres es van embutxacar 275 milions en comissions amb la gestió dels bons patriòtics

47%

El 47% del deute de la Generalitat de Catalunya està en mans del govern espanyol

Evolució del deute de la Generalitat

FONT: Informe PACD a partir de dades del Banc d'Espanya, març 2014

autonòmica ha canviat notablement des de l'any 2011, quan els préstecs amb entitats financeres representaven el 36,7% del passiu i els bons, el 63,3%, però el tancament del mercats va provocar l'aplicació dels mecanismes de suport a la liquiditat. Ara, el principal creditor de la Generalitat és el govern espanyol i la PACD no dubta a afirmar que, *de facto*, la política econòmica catalana "està intervinguda" des de l'executiu central, ja que l'accés a instruments com el FLA implica l'acceptació de determinades condicions dictades des de Madrid.

Els mecanismes públics de suport a la liquiditat es van impulsar per fer front, precisament, al pagament del deute de les autonomies i, bàsicament, són tres: el FLA, finançat pel govern estatal a través de l'Institut de Crèdit Oficial (ICO), del qual han sorgit el 75,6% dels recursos públics rebuts per la Generalitat; els crèdits de l'ICO (5,7%), i el Fons per al Finançament de Pagaments de Proveïdors (FFPP), que representa el 18,7% restant. El FFPP suposa un negoci molt lucratiu per a les 26 entitats bancàries que el nodreixen mitjançant un crèdit sindicat i que exerceixen d'intermediàries i es beneficien d'uns interessos que "deuen rondar el 5,9%", segons el Ministeri d'Hisenda. El BBVA, el Banc Santander, Bankia, Caixa Bank, el Banc Popular, el Banc Sabadell, el Banesto o el públic ICO són les principals entitats que hi participen.

La Generalitat va començar a emetre bons sobirans negociats des de la Borsa de Barcelona el 1996 i, a 31 de desembre de l'any passat, sumaven 14.799 milions d'euros, la major part dels quals són a llarg termini (12.700). Un cop amortitzats els darrers bons patriòtics, ja no queden emissions detallistes i, per tant, són inversores en general -com per exemple residents a partir de 500.000 euros- les que posseeixen bons. Pel que fa a la composició, les darreres dades disponibles són de 2011, quan el 54,4% del deute públic de la Gene-

ralitat negociat a borsa estava en mans de residents -principalment, persones físiques (24,8%) i entitats de crèdit (13,6%)- i la resta (45,6%) el tenien no residents. El 2006, les residents només acumulaven el 20% i, des d'aleshores, no han deixat de guanyar pes com a creditors de la Generalitat.

Pel que fa als crèdits bancaris, no existeixen dades actualitzades sobre quines entitats financen la Generalitat, però, a l'informe de la PACD, s'exposa que, durant el 2014, la majoria dels venciments de deute -tant a llarg com a curt termini- corresponen a bancs espanyols (5.183 milions, davant els 125 que s'han de pagar a entitats foranes). Tot plegat evidencia que, fonamentalment, el deute de la Generalitat està en mans estatals, ja siguin públiques o privades, que intervenen una política econòmica molt allunyada dels interessos de la ciutadania. ◀

La 'deutecràcia' s'imposa al finançament dels serveis socials

El 2013 va ser el primer any que el pagament del deute va ser la partida més important dels pressupostos de la Generalitat, per davant de Salut.

M. F.
@marcfontribas

"E l deute ha estat i continua sent un mecanisme de dominació dels creditors sobre els deutors. Un mecanisme que ha servit com a palanca per imposar un model econòmic basat en les premisses del neoliberalisme". La frase, que apareix a l'informe *La deutecràcia com a amenaça global*, editat per l'Observatori del Deute en la Globalització (ODG) i escrit per Iolanda Fresnillo, membre de la PACD, resumeix una de les conseqüències principals de la sacralització del pagament del deute per sobre de la inversió en benefici del 99% de la població: la pèrdua de sobirania. El mateix treball afegeix que "la imposició de limitacions a la despesa social i al dèfi-

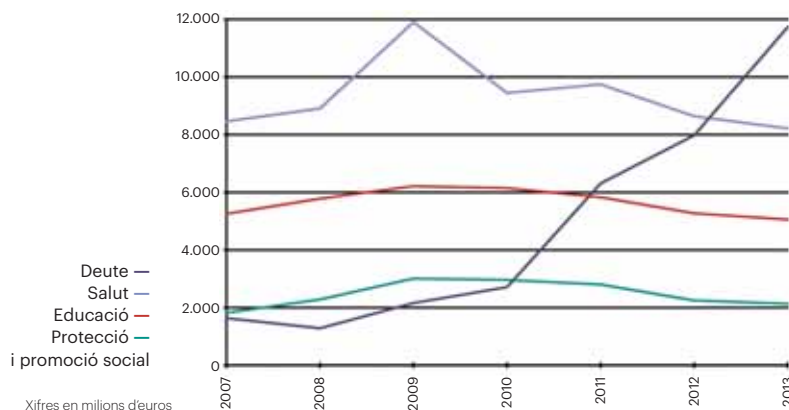
cit públic provoca retallades en els drets econòmics, socials i culturals de les ciutadanes i limita l'accés als serveis públics de salut i educació, fet que augmenta la precarietat en el treball i la desocupació, dificulta l'accés als béns bàsics de consum i incrementa la desigualtat de classe social i de gènere".

L'evolució de la despesa de la Generalitat des de 2008 és un cas paradigmàtic de deutecràcia. A partir d'aleshores, la inversió en salut, educació i protecció i promoció social ha disminuït, mentre que la partida destinada a pagar el deute s'ha disparat. L'any passat, per primera vegada, el deute va ser la porció més gran del pressupost del govern autonòmic, amb un total d'11.728 milions (sumant interessos i amortització), per sobre dels 8.215 destinats a Salut o els 5.055 d'Educació. Els darrers quatre anys (2010-2013) acumulen unes retallades de 3.100 milions en inversió social, en contraposició a l'increment de 9.000 milions destinats al deute.

El deute de la Generalitat catalana era de 57.122 milions a finals de 2013 i havia registrat increments anuals superiors als dos dígits des de 2008. El català és l'executiu autonòmic més endeutat de l'Estat en xifres absolutes i el tercer respecte al PIB (29,7%), només per darrere del País Valencià (31.884 milions, 32,9% del PIB) i Castella-la Manxa. Les Illes ocupen la quarta posició amb el 25,6% del PIB, que equival a 6.586 milions. El 2003, el passiu de la Generalitat catalana era de menys d'11.000 milions. Així doncs, en una dècada, el deute s'ha quintuplicat i el creixement ha estat constant, amb independència del color polític de l'administració. En un context de creixents necessitats -des de 2008-, la despesa social ha caigut per complir el pagament d'un deute sacralitzat per unes lleis aprovades pel PP amb el vistiplau de CiU i, en algun cas, del PSOE. Milton Friedman, el gran guru del neoliberalisme, deu somriure des de la tomba. ◀

Pressupostos executats per la Generalitat (2007-2013)

Salut, educació, protecció i promoció social i deute

Xifres en milions d'euros

FONT: Generalitat de Catalunya, Informes d'execució de Pressupostos de 2007 a 2013.

L'impuls d'una auditoria per evitar pagar allò que és il·legítim

La PACD encapçala els processos que promouen la fiscalització dels deutes de les administracions públiques per poder pressionar, posteriorment, perquè no s'assumeixi aquella part adquirida en perjudici de la població.

Marc Font

@marcfontribas

La socialització de deutes privats a través dels rescats bancaris és una de les principals raons de la crisi del deute a la perifèria europea i, per tant, a l'Estat espanyol. Les ajudes milionàries a les entitats financeres representen un cas de manual de deute il·legítim, que, segons la Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute (PACD), és aquell "contret per un govern que no ha destinat els recursos generats per al benefici de la població; aquell que ha propiciat violacions dels drets humans i impactes sobre el medi ambient, o aquell derivat d'una política fiscal regressiva o permissiva amb el frau fiscal que redueix els ingressos de l'Estat".

Les ajudes milionàries a les entitats financeres representen un cas de manual de deute il·legítim

A diversos països, han sorgit col·lectius com la PACD, que va néixer el 2011 per reclamar l'impagament del deute il·legítim. El pas previ per exigir-ho és determinar quin és aquest deute i com s'ha generat i, per fer-ho, una eina útil és dur a terme una auditoria ciutadana, que no deixa de ser un exercici de transparència i control ciutadà sobre els comptes públics. La PACD defensa que, per ser políticament eficaç, l'auditoria "ha de ser un procés generalitzat i popular que contribueixi a la presa de consciència de la ciutadania" i ha de servir per comprendre "com es van acumular els diferents deutes, quins efectes han tingut i continuen tenint, què es va finançar, sota quines condicions i qui se'n va beneficiar". Un cop s'hagin obtingut totes les dades, es podrà determinar quina part del deute es considera il·legítima i exercir pressió perquè no es pagui. Tot plegat, després d'una experiència de democràcia participativa.

L'EXEMPLE DE L'ECUADOR

Un dels casos més coneguts d'auditoria reeixida que va servir per repudiar el deute il·legítim va ser la que es va endegar a l'Equador i va culminar amb la presentació d'un informe el setembre de 2008.

Acció de protesta de la Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute a Barcelona l'octubre de 2013 / PACD

L'encarregada de fer-la va ser la Comissió per a l'Auditoria Integral del Crèdit Públic (CAIC), formada per representants de l'administració pública equatoriana i per membres de la societat civil organitzada local i internacional. Després d'analitzar, durant més d'un any, centenars de contractes de crèdits i els impactes sobre el terreny dels projectes que van finançar, va qualificar gran part del deute com a il·legítim i el procés va servir perquè el govern del país, encapçalat per Rafael Correa, fes una reestructuració del deute comercial, que va estalviar uns 2.200 milions de dòlars dels més de 6.000 que tenia en interessos.

En el cas de la PACD, l'auditoria no serà un informe final, sinó un conjunt de processos i estudis que han de permetre analitzar els deutes municipals, autonòmics i locals allà on hi hagi grups de ciutadanes que l'hagin impulsat. Sònia Farré, membre de la PACD Barcelona, explica que l'informe complet sobre el deute de la Generalitat de Catalunya -ara hi ha un esborrany, al qual ha tingut accés la DIRECTA- estarà enllestit a la tardor, abans del 9 de novembre. El pagament o no del deute i els seus interessos de l'administració autonòmica serà, a més, una de les qüestions que plantejarà el multireferèn-

dum, la iniciativa de democràcia directa i participativa impulsada per diverses organitzacions i moviments socials que culminarà el dia 25, coincidint amb les eleccions europees.

"L'auditoria ha de ser un procés generalitzat i popular que contribueixi a la presa de consciència de la ciutadania"

A més, també hi ha diversos grups locals que treballen per elaborar auditories municipals -l'endeutament dels ajuntaments catalans va pujar de 4.000 milions el 2008 a més de 5.500 el 2012. Prèviament, vuit consistoris, entre els quals hi ha els de Badalona, Girona, Sabadell o Cerdanyola del Vallès, van aprovar mocions que declaraven com a il·legítim una part del seu deute, en concret, els interessos pagats per rebre fons del pla de pagament de proveïdores. De moment, però, cap ajuntament no ha anat més enllà de la declaració simbòlica ni ha pres les mesures pertinents per evitar el pagament d'aquest deute il·legítim. ◀

Els observatoris municipals

L'última iniciativa de la PACD són els observatoris ciutadans municipals (OCM), formats per grups de persones d'un mateix poble, que es dediquen a fomentar la transparència i la participació, potencien el control ciutadà dels comptes públics i impulsen les auditories locals. Actualment, a Catalunya, hi ha quatre OCM -Terrassa, Castelldefels, Lleida i Moià-, però la xifra creixerà aviat, ja que hi ha col·lectius d'almenys una desena de poblacions més interessats a crear-ne.

Els observatoris treballen amb una eina *online* programada en codi lliure i concebuda per la PACD, que permet recollir la informació disponible dels comptes municipals de manera detallada i posar-la a disposició de la ciutadania a través, per exemple, de gràfics que en faciliten la comprensió. L'Associació veïnal d'afectats pel deute municipal de Moià (ADMM) és la impulsora de l'OCM de la capital del Moianès, després que el poble adquirís certa notorietat, el juliol de 2011, pel fet de ser el més endeutat de Catalunya, amb un passiu equivalent al 400% del seu pressupost. Des d'aleshores, el deute s'ha reduït sensiblement, però iniciatives com l'observatori han d'ajudar a evitar que es torni a disparar en perjudici de la ciutadania.

AIXÍ ESTÀ EL PATI

6-7

El desplegament de la LEC i l'aplicació de la LOMQE posen en perill el futur d'una part significativa del professorat

8-9

Ignasi Aldomà, professor de geografia a la Universitat de Lleida, ens parla sobre el canal Segarra-Garrigues i el Pla Hidrològic Nacional

DRETS // LA #VAGADETOTES VOL TRANSCENDIR EL TREBALL ASSALARIAT I VISIBILITZAR LES CONDICIONS DE DESIGUALTAT EN QUÈ ES TROBEN LES DONES

Redefinir la vaga general

Sílvia Alberich

@silsilvieta

“**C**al desmitificar i redefinir el concepte de vaga. Als anys 70, per exemple, des d'una perspectiva feminista, plantejàvem continuament que el concepte de vaga general resulta poc apropiat en el sentit que, mentre els homes feien vaga, les dones continuaven treballant. Nosaltres plantejàvem que una vaga general només seria possible quan les dones fessin vaga”, va dir Sílvia Federici a l'entrevista que va concedir a Maria Colera aprofitant la seva estança a Barcelona aquesta setmana.

“Una vaga de totes ha de qüestionar la falsa divisió sexual del treball sobre la qual se sosté el sistema capitalista”

Vaga de totes és una iniciativa sorgida des de diferents espais feministes a la qual s'estan sumant diferents dones de totes les edats i amb bagatges activistes, laborals i personals diversos.

Davant les diferents mesures i polítiques legals, socials i econòmiques que atempten de manera cada vegada més greu contra els drets, la dignitat i la llibertat de les dones, el grup que promou la iniciativa vol “reapropiar-se de la vaga com a eina de lluita, tot recuperant la tradició de les dones que han jugat papers clau en vagues i revoltes històriques”. Però, què vol dir reapropiar-se de la vaga com a eina combativa? Vol dir, en primer lloc, que el format de les vagues generals dels darrers anys no serveix, ja que es limita a interpel·lar un treballador assalariat immers en el mercat laboral reconegut i exclou moltes persones i moltes feines.

Tal com afirma la professora i escriptora Sílvia Federici, “el salari és una eina molt poderosa no només per explotar els treballadors assalariats, sinó també per explotar a través d'aquests assalari-

ats, mitjançant la delegació de poder que converteix l'assalariat masculí en supervisor del treball femení”. Així doncs, el salari és creador de jerarquies i desigualtats i naturalitzador de l'explotació.

Per això, Vaga de totes es planteja la necessitat de convocar una vaga que transcendeixi el treball assalariat i visibilitzi específicament les condicions de desigualtat en què es troben les dones; una vaga que tingui com a protagonista les demandes de les dones, a la qual aquestes es puguin afegir en funció de les seves possibilitats i que reflecteixi les diferents realitats que les travessen: aturades, jubilades, treballadores de la llar, estudiants, precàries, malaltes, mestresses de casa, autònomes, treballadores sexuals, migrants...

Com fa temps que assenyalen les feministes, “una vaga general que ens pertanyi a totes ha de començar per qüestionar la falsa divisió sexual del treball sobre la qual se sosté el sistema capitalista, una divisió que separa i jerarquiza les persones en funció de si desenvolupen feines considerades productives, reproductives o no treballen”. Una divisió que ha requerit la dominació del cos de les dones i la dominació del procés de reproducció, fonamental per a qualsevol forma d'explotació: “Consideren aquests cossos com si fossin instruments de producció (de força de treball) i, llavors, volen ser els que decideixen quants, quan, de quina qualitat i en quines condicions es produeixen”, afirma Federici.

La iniciativa Vaga de totes proposa una vaga que serveixi a totes les persones: treballadores i no treballadores

Així doncs, la iniciativa Vaga de totes proposa una vaga productiva, sí, però, sobretot, una vaga que desbordi els patrons androcèntrics clàssics, que serveixi a totes les persones, treballadores i no treballadores, i a totes les feines: productives, reproductives, domèstiques,

sexuals, formals o submergides. Una vaga de consum, una vaga de cures, una vaga de desobediència civil; en fi, una vaga de totes.

ELS MOTIUS DE LA VAGA

La veritat és que no els manquen motius per convocar una vaga: lleis retrògrades com la de l'avortament o la de la reproducció assistida, que condemnen les dones a la maternitat obligatòria heterosexual i neguen d'altres maternitats (un exemple més de com, al llarg de la història del capitalisme, l'Estat sempre ha intervingut en el control de l'úter i del cos de les dones); violència masclista, que, durant els primers mesos de 2014, ja ha assassinat 22 dones; retallades criminals de serveis públics i de benestar social, que acaben afectant les dones incrementant les hores dedicades a la cura i l'atenció de persones; una repressió brutal que deté, empresona i mutila; l'exclusió sanitària o les lleis d'estrangeria, que condemnen al treball submergit, el racisme i les agressions xenòfobes; reformes labo-

Manifestació del Sindicat de treballadores de la llar i la cura a Barcelona el 27 de desembre de 2011 / SINDILLAR

ral que aprofundeixen les desigualtats a què ja han de fer front les dones només pel fet de ser dones. Aquests són alguns dels motius, d'una llista molt llarga, que fan que les dones diguin prou, es plantin i impulsin una vaga convocada per dones que representi les dones i totes les persones que, sovint, queden excloses d'una vaga convencional.

Tot i que la vaga es farà el 22 d'octubre, no es tracta, però, d'una data inamovible, ja que Vaga de totes és un procés obert on totes les participants tenen veu; un procés forjat a través d'assemblees obertes a les places, de pensar conjuntament en les pròpies necessitats; un procés que no vol respondre a una data imposada que doni lloc, una vegada més, a una forma de lluita que els és aliena: “Volem prendre'ns el temps necessari per pensar quina vaga volem i com la volem fer. Per això organitzem assemblees quinzenals a Ca la Dona i d'altres a espais oberts (mercats, places, escoles...)”.

La propera assemblea de Vaga de totes tindrà lloc a Ca la Dona el 21 de maig. 4

AIXÍ ESTÀ EL PATI

DRETS SOCIALS // EL DESPLEGAMENT DE LA LEC I L'APLICACIÓ DE LA LOMQE POSEN EN PERILL EL FUTUR DE PART DEL PROFESSORAT

Docents en perill d'extinció

Quique Badia
@qbadiamasoni

El govern de la Generalitat va aprovar, el 25 de març, el decret de definició de perfil i provisió de llocs de treball docents, popularment conegut com a decret de plantilles. La resolució modificarà el procés de contractació del personal docent dels centres educatius catalans de cara al curs 2014-2015 i atorgarà a la direcció dels centres la potestat de decidir sobre el 50% de les noves incorporacions, una xifra que s'eleva al 100% quan es tracti de professorat interí. Aquest decret suposa un pas més en el desplegament de la llei d'educació de Catalunya (LEC), aprovada l'any 2009 amb els vots de CiU, PSC i ERC i amb l'abstenció d'ICV-EUiA, que va votar contra dos dels títols: el que feia referència al servei educatiu i el relatiu a les obligacions de les escoles concertades. Abans del decret esmentat, l'any 2010, es va aprovar el decret d'autonomia de centres i, l'any 2011, el decret de direccions, tots ells qüestionats per una part significativa de la comunitat educativa.

Els decrets, sumats al fet que la llei orgànica per a la millora de la qualitat educativa (LOMCE) espanyola converteix en optatives les assignatures de cultura clàssica, educació plàstica, música o tecnologia, han provocat una certa inquietud entre les docents que les imparteixen, sobretot entre les que es troben en règim interí, ja que consideren que posa en perill el seu futur. Contra la possibilitat que la matèria de música desaparegui del currículum educatiu, el Camp d'Aprenentatge Pau Casals del Vendrell ha instat tots els centres educatius de Catalunya a cantar la cançó "Mirall de Pau" -interpretada per alumnes de l'escola amb Lax'n Busto, Filippo Landini o Joan Reig, entre d'altres, i amb el suport de músics i formacions de gran renom- als patis, els carrers i les places dels seus municipis el divendres 6 de juny a les 11 del matí.

OPOSICIÓ SINDICAL

El militant de la USTEC David Córdova explica que la LEC se sosté per tres potes: l'autonomia dels centres i la redefinició del paper de la direcció, que es despla-

guen amb els decrets aprovats fins ara, i la reformulació de l'avaluació, que encara queda pendent de concretar en una mesura legislativa. Córdova recorda que els decrets d'autonomia i de direccions es troben a l'espera de la resolució del recurs de cassació interposat pel seu sindicat al Tribunal Suprem espanyol.

Amb relació al decret d'autonomia de centres, Marina Pérez, també de la USTEC, posa èmfasi en la distinció entre el concepte d'autonomia pedagògica - que, fins a cert punt, defensa- i el concepte d'autonomia de la gestió, amb una especial rellevància pel que fa a la qüestió de l'autofinançament, que és cap on apunta el decret amb el qual es vol desplegar aquesta pota de la LEC. El delegat sindical de la CGT, Sergio Escribano, assegura que, tal com està plantejat, el decret és antagònic a la proposta d'ator-

"Abans, el director era el representant del centre davant l'administració; ara, serà el representant de la conselleria al centre"

gar la potestat de definir un itinerari pedagògic diferenciat als centres educatius. Considera que aquest decret, sumat als altres, fa que l'autonomia es vegi coartada pel fet que hi haurà una sola persona -la directora o el director- imposada per la conselleria que decidirà per tota la resta i perquè l'avaluació es farà a partir d'unes proves estandaritzades definides, també, per l'administració. De fet, aquesta afirmació es fa palesa fent un cop d'ull a l'apartat del decret dedicat a l'autonomia pedagògica, que tan sols ocupa dues pàgines de les 36 que té el document.

Manuel Cuadrado, professor de matemàtiques a l'INS Pere Ribot de Vilassar de Mar i militant de la CGT, considera que el decret de direccions implica un canvi de paradigma: "Abans, el director era el representant del centre envers l'administració. Ara, el director serà el representant de la conselleria al centre", assegura. En aquest sentit, David Córdova recorda

Manifestació de la Mareja groga a Barcelona el 22 de maig de 2012 / SOMOSMUCHAS

El decret de plantilles modificarà el procés de contractació del personal docent dels centres educatius catalans / AJUNTAMENT D'ESPLUGUES DE LLOBREGAT

“El director pot decidir si en fa ús o no”, assegura. Sergio Escribano sosté que, en definitiva, la LEC vol importar el model anglosaxó, un model fracassat, al seu entendre, ja que el Programa Internacional per a l’Avaluació dels Estudiants (PISA en les seves sigles en anglès) de l’any 2012 situa el Regne Unit per sota de la mitjana de l’Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) i els EUA per sota de l’Estat espanyol, que ja es troba vuit punts avall del barem esmentat. Aquest delegat de la CGT considera que, a mesura que es vagi concretant el sistema d’avaluació externa, es podran copsar els efectes que ell considera més perversos de la llei. Segons Escribano, mentre aquesta qüestió queda pendent de definir amb el decret d’avaluacions de la LEC, les proves de competències bàsiques i la revàlida prevista a la LOMQE ja albiren de quina manera es pot donar la competència entre centres, fet que, al seu parer, pot provocar desigualtats significatives pel que fa als resultats obtinguts.

LA QÜESTIÓ DE L’AVALUACIÓ

Sergio Escribano especula sobre el desplegament de la pota de l’avaluació prevista a la LEC, que suposarà la fixació del calendari de l’Agència Catalana d’Avaluació, un ens independent i extern als centres que examinarà l’alumnat català. “Encara no es té clar si té res a veure amb la Prova de Competències Bàsiques”, explica Escribano, “però sí que tenim clar que les revàlides de la LOMCE, que també van en aquesta línia, implicaran una segregació de l’alumnat: en funció dels resultats que es treguin, no es permetrà que algunes alumnes segueixin determinats itineraris d’estudi. Les competències serviran per pressionar els centres i classificar-los, *de facto*, en funció dels resultats. Això pot provocar una estigmatització de les escoles amb menys recursos”, acaba.

“PANTOMIMA DE NEGOCIACIÓ”

Aquesta és l’expressió utilitzada per la USTEC en un comunicat per fer referència a la negociació establerta amb l’administració sobre el decret de plantilles al caliu de la Mesa Sectorial, que es va crear per incorporar les esmenes dels diferents agents que conformen la comunitat educativa. “Vam fer cinc o sis trobades amb la conselleria, però aquest organisme partia d’un text inamovible. Les aportacions que podem fer nosaltres no tenien cap mena d’incidència”, assegura David Córdova, que sosté que, finalment, els van entregar un document amb algunes modificacions, segons ell, “per evitar un contenciós administratiu per no haver-ne tocat res”. ◀

que, abans de l’aprovació de l’esmentada resolució, la direcció era proposada pel consell escolar o el claustre. “Ara, és el mateix Departament d’Ensenyament qui fa un curs per a *directius professionals docents*”, explica el militant de la USTEC. Córdova considera que “la idea del decret és separar aquest a figura de la resta del professorat per convertir-lo en

El decret de plantilles suposa un pas més en el desplegament de la llei d’educació de Catalunya aprovada l’any 2009

un cap de recursos humans” que, com que dependrà de la conselleria, “adoptarà una posició molt més submissa”. Córdova també explica que el seu sindicat ha engegat una campanya per demanar, al caliu del claustre, que no se singularitzin més places al centre i que no es faci cap tipus de provisió amb entrevistes per part de la direcció, com preveu el decret de plantilles. Segons ell, diversos instituts de Tarragona i del Delta ja han aconseguit un acord en aquest sentit.

“El decret de plantilles ens equipara a la concertada”

Óscar Simón, membre de l’Assemblea d’Interines.

Com afecta les interines el decret de plantilles?

El decret elimina la borsa de treball, una conquesta assolida l’any 1977. Abans, durant el franquisme, els professors no numeraris anaven pels centres pidolant feina. Aquesta situació minarà la solidaritat de plantilla entre el conjunt de mestres que cobrim les baixes de les companyes que prenen part del sistema educatiu i ens farà competir entre nosaltres: qui tingui més currículum, qui tingui més cursos d’anglès, etc. estarà més ben posicionat per assolir una plaça. Això ens equipara a la concertada, on les baixes es cobreixen mitjançant la direcció del centre. Tenint en compte que els directors seran escollits per l’administració, això pot provocar que els partits al govern s’assegurin una xarxa clientelista afi.

I el fet que la LOMQE relegui algunes assignatures al règim optatiu?

Això, el que busca, és el control de la plantilla. Va ser una victòria per a la pública, poder disposar de professorat especialitzat en la matèria. A la concertada, això no passa, ja que funciona per àmbits formatius. Com que, a la concertada, ningú no es posa amb qui és el mestre, la direcció presenta un recull dels títols universitaris dels seus docents a la Generalitat. Això no vol dir que algú que hagi fet física no faci, també, biologia o alguna altra matèria.

“La llei no contempla el futur del professorat que passarà a fer optatives”

E. R. Professora de música amb plaça de funcionària a un institut del Vallès Oriental.

Com t’afecta que la LOMQE relegui algunes assignatures al règim optatiu?

Jo tinc els estudis universitaris convalidats pel superior d’instrument. A nosaltres, els músics, els dotze anys d’instrument al conservatori de què disposàvem ens equivalien a una llicenciatura de cinc anys. A secundària, et demanaven una especialitat, com a la gent que optava per exercir de professora de matemàtiques, de llengües o de tecnologia. Al meu centre, hi ha quatre persones fent aquesta assignatura, tres de les quals tenen plaça fixa. Què passarà, ara, si els treuen hores? Però, tornant al meu cas, per poder assolir un perfil ambivalent, que és com podria assegurar la plaça, hauria de treure’m una carrera, però el text de la llei no contempla el futur del professorat que passarà a fer optatives i els sindicats tampoc no saben com serà el procés de recol·locació. No queda clar si els meus estudis em permetran alguna convalidació o l’accés. Però, si no tinc temps físic, ja que hauria de continuar treballant, com m’ho puc fer?

I com t’afecta el decret de plantilles?

A la llarga, al director, li interessarà suspendre la plaça d’una professora de música per agafar una altra docent de matemàtiques o d’anglès. Aleshores, el Departament d’Ensenyament m’haurà de recol·locar en algun lloc. Sempre em trobaré en la mateixa situació. Això és una mostra de la falta de transparència associada a aquest decret.

AIXÍ ESTÀ EL PATI

TERRITORI // ENTREVISTA A IGNASI ALDOMÀ, PROFESSOR DE GEOGRAFIA A LA UNIVERSITAT DE LLEIDA I IMPULSOR DEL MANIFEST DE VALLBONA I DEL COMPROMÍS PER LLEIDA

“El sobrecost del canal Segarra-Garrigues encara s’ha d’avaluar”

Albert Carnicé
@carni_c

Què ha convertit el canal Segarra-Garrigues en la Sagrada Família de les Terres de Ponent?

El canal com a opció de regadiu és una proposta complexa i molt difícil. És complexa en el sentit que ha d’afrontar una disponibilitat d’aigua limitada. Ha d’anar a buscar uns recursos al Noguera Pallaresa que suposaran un endarreriment i un sobrecost que encara no s’ha avaluat. S’ha d’inserir en una zona on hi ha un regadiu històric molt potent, però també hi ha d’altres zones que no tenen cap experiència de reg i això complica les coses. També estem immersos en un context d’evolució de l’agricultura molt singular. Són diversos factors que envolten una situació complicada. Com a conseqüència, els costos de l’obra són molt elevats i el preu de l’aigua també.

El president d’Agbar, Àngel Simon, va dir que el Segarra-Garrigues cobraria sentit d’aquí 100 anys. Hauríem d’esperar tant?

És possible, el que és segur és que passarà bastant temps. La zona del Baix Segre anirà força ràpid, però és una zona d’elevació d’aigua del Segre. És molt diferent, fins i tot se l’hauria

“Trigarem força temps a veure com el projecte del canal Segarra-Garrigues cobra sentit”

d’anomenar d’una altra manera. Però, a la zona que va d’Artesa de Lleida cap a les Garrigues i la Segarra, l’evolució serà lenta.

Considera que ha estat un fracàs el Segarra-Garrigues?

L’evolució del projecte no va bé, però el canal és una gran oportunitat. El problema rau en el plantejament i les perspectives que s’han proposat des de l’empresa que en té la concessió. El que no es pot pretendre, per exemple, és que la gent de Verdú, Tàrraga, Sant Martí, Arbeca, Belianes, les Borges Blanques... planti panís.

No podran plantar-ne?

Clar que podrien, però seria una ruïna. Haurien de fer una inversió ingent per tenir la infraestructura necessària per portar 8.000 metres cúbics del canal fins al camp i, després, haurien de pagar cada metre cúbic al preu de l’aigua del Segarra-Garrigues, que serà més elevat que l’actual... En canvi, introduint el reg a molts cultius d’aquesta zona, la millora seria notable amb molt poca aigua i, per tant, amb una inversió baixa. Amb poca quantitat, poden millorar produccions de vinya, oliveres, ametllers... La zona que cobreixen les denominacions d’origen del vi i l’oli és una quantitat important de territori. Es podrien obtenir els objectius de producció i, no menys important, d’estabilitat necessaris per garantir la rendibilitat dels cultius.

I per què s’ha enfocat d’aquesta manera fins ara?

Perquè el canal Segarra-Garrigues sigui rendible per a l’empresa que té la concessió a 30 anys, calen grans obres, grans

instal·lacions i grans dotacions. Així és com es fa el negoci. És fàcil jugar amb la cobdícia dels usuaris: “Teniu 6.500 metres cúbics disponibles”. Aquest era el seu plantejament del projecte; i així és molt difícil tirar endavant.

“El Pla Hidrològic Nacional s’ha dissenyat en funció de criteris polítics i no científics”

Quan ja havia començat la construcció del canal Segarra-Garrigues, vam viure la sequera de l’any 2008, que va servir per treure’ns la vena dels ulls i constatar les dificultats hidròliques de Catalunya. Durant els mesos de sequera, els prejudicis territorials van anar en contra del bé comú?

Sí, amb l’aigua, això acostuma a passar. Es prenen moltes decisions d’estómac. Això vol dir que pren una decisió dependent de les reaccions immediates i d’un

/ ALBA PIFARRÉ

sentiment de possessió individualista que no funciona en el nostre model social, on vivim en comunitat.

És la mateixa problemàtica del Pla Hidrològic Nacional (PHN)?

Sí, en bona part, és una situació similar. A més, també es dona el fet que els micròfons es posen davant la gent que té plantejaments més visceralment sense tenir en compte la complexitat de l’afer. Les posicions que hi ha sobre la taula són totalment esquemàtiques i simplistes.

La Generalitat fa bé d’estar en contra del PHN?

Sí, actua correctament perquè el PHN va en contra de la Directiva Marc de l’Aigua. No hi va literalment en contra, però sí contra el seu esperit.

El cas més polèmic es localitza, altre cop, al delta de l’Ebre. La plataforma contra el transvasament s’ha manifestat per denunciar que el Delta corre perill d’extinció. Com es resol aquesta situació?

Aquí, és important establir un punt de

Llums i ombres d'un megaprojecte

La Plataforma en Defensa de l'Ebre va denunciar un sobrecost del 81% en l'execució de les obres del canal / JORDI FERRER

partida clar: el delta de l'Ebre ha de satisfer unes necessitats hidríques per mantenir l'ecosistema. Aquestes necessitats s'haurien de definir clarament amb indicadors biològics, uns indicadors dinàmics que permeten observar l'avenç o el retrocés de diversos factors determinants per a l'equilibri mediambiental com la salinitat, l'evolució de determinades espècies piscícoles, etc. Això permet analitzar l'evolució continuada de l'ecosistema i determinar la quantitat concreta d'aigua que afavoreix el medi i, per tant, legislar uns màxims i uns mínims.

Això no s'ha fet aquí?

No, aquí, això no s'ha fet i, per tant, no s'ha tingut en compte. Al final, els usos de l'aigua han de trobar el seu camí en la negociació entre els criteris ecològics que la Comunitat Europea consideri necessaris i la demanda d'aigua que facin els usuaris. És un tema complex i són decisions difícils, però es pot arribar a acords. El que no ajuda són les posicions visceralment, com les del Delta, de dir no als regadius i no als transvasaments en qualsevol dels casos.

Quin hauria de ser l'objectiu del PHN?

Mantenir els ecosistemes en un estat satisfactori i, alhora, cobrir les nostres necessitats de producció i de consum. Això, insisteixo, té punts d'equilibri. Hi ha llocs on tenen experiències d'aquest tipus. Per exemple, al delta interior de Califòrnia, es van calcular les necessitats biològiques estimades i, en funció d'aquestes necessitats, es dona més o menys aigua per al regadiu. El PHN, per contra, s'estalvia qualsevol restricció al·legant uns suposats drets del regadiu.

“El consum d'aigua excessiu a determinades zones de les conques, comportarà problemes als mateixos regadius”

Sembla que el model de Califòrnia no ha estat una font d'inspiració per als ideòlegs del PHN...

Amb l'excepció del delta de l'Ebre, que és el punt central i més important pel que fa a fixació de cabals, als altres punts, el PHN determina el que portarà menys problemes polítics. Prescindeix de fixar

cabals ecològics a la majoria dels trajectes. Des del Ministeri, diuen que seran orientatius, però ja ho veurem... Aquí, hi haurà problemes amb la Directiva Marc de l'Aigua.

La part positiva d'aquest PHN és que, a Lleida, es podrà regar tant com es vulgui...

Això no és una bona notícia per als regants de Ponent. L'excessiu consum

del canal Segarra-Garrigues (CSG) és una de les infraestructures més importants de la història recent de Catalunya. El seu cost el converteix en la segona inversió pública més important que s'ha fet a Catalunya les darreres dècades, només per sota de l'alta velocitat ferroviària.

Un dels principals dubtes que ha generat el projecte és la disponibilitat d'aigua. Durant els anys secs de la darrera dècada, no hi ha hagut prou aigua ni per als regs de l'Urgell, amb els quals el futur canal Segarra-Garrigues ha de compartir el recurs. Un altre dels inconvenients rau en el preu de l'aigua, molt per sobre del que pot assumir la pagesia dels cultius que s'han de regar.

Per si això no fos suficient, la Plataforma en Defensa de l'Ebre va denunciar, el mes de gener passat,

un sobrecost del 81% en l'execució de les obres (dels 1.009 milions d'euros previstos als 1.928 milions).

Malgrat la recent execució de l'obra, però, els inicis del projecte es remunten a finals del segle XVIII i principis del XIX. De fet, el canal Segarra-Garrigues –no un calc de l'actual, però sí un model que responia a la mateixa essència– es començà a construir l'any 1817 sota la direcció de l'arquitecte Tomàs Soler i Ferrer. Les obres es van abandonar al cap de pocs anys i la construcció del canal d'Urgell difuminà el projecte.

A la segona meitat del segle XX, el CSG rebrotà gràcies a l'estudi de l'enginyer Antonio Lopez Bustos titulat *Pla d'aprofitament total del riu Segre per als regs de la Segarra i les Garrigues*, de l'any 1957. L'impuls definitiu va ser la culminació

de l'embassament de Rialb el 1999, que permetria cobrir les demandes d'aigua que es feien des de l'Urgell.

L'any 2002 es va començar a projectar la xarxa de regadiu del CSG mitjançant un entramat de contractes entre l'administració, l'empresa concessionària i La Caixa, juntament amb una comunitat de regants potencials que observava el projecte amb escepticisme.

El canal Segarra-Garrigues és un projecte que podria revolucionar tot un territori. L'aigua és capaç d'aportar estabilitat i seguretat a uns cultius irregulars i poc productius. Les principals usuàries de l'aigua, però, no veuen amb bons ulls el projecte proposat fins ara. En conseqüència, el CSG no ha trobat el suport esperat entre la potencial comunitat de regants.

del Segre que seran poques i contaminades. L'aigua no és un recurs il·limitat i l'expansió del regadiu no és, en conseqüència, il·limitada.

Per què s'ha fet tan malament?

Per qüestions polítiques, principalment. Per acontentar determinats col·lectius i no complicar-se la vida amb els usuaris. No s'ha dissenyat analitzant la situació i aplicant criteris científics. ◀

Reaprendre la insubmissió

Carlos Ángel Ordás

Investigador del Centre d'Estudis sobre les Èpoques Franquista i Democràtica (CEFID) de la UAB

@La_Directa

El 20 de febrer passat va fer 25 anys de l'inici de la campanya col·lectiva i estatal d'insubmissió. Davant els reptes que actualment enfronten els moviments socials, potser val la pena recuperar la història d'aquesta llarga lluita. L'opció de la insubmissió no va ser una decisió senzilla: per una banda, va ser conseqüència d'un debat molt llarg dins un moviment social que arrossegava més de quinze anys de lluita i presó i integrava multitud d'enfocaments en el seu si. Per una altra, es va arribar a la insubmissió en un context -el de la segona meitat de la dècada dels vuitanta- de certa reculada dels moviments socials, després d'una derrota molt recent i dura -encara que, per la mínima- al referèndum sobre l'OTAN i amb uns mitjans de comunicació que, en el millor dels casos, descoratjaven la resistència a un servei d'armes que, en un altre temps, era conegut com *l'impost de sang*. Finalment, la lluita encarava un horitzó de presó i inhabilitacions socials molt més dur que el de la dècada dels vuitanta. De fet, la repressió dels noranta recordava més la dels setanta, quan tot el cos legislatiu i

repressiu del franquisme encara era operatiu. No obstant això, ja sabem quin va ser el resultat de la insubmissió: el servei militar obligatori es va suprimir a l'Estat espanyol, determinat inequívocament pel ritme que va marcar el carrer i no pel que va imposar la *raó d'Estat*.

L'antimilitarisme pretenia anar molt més enllà en la lluita contra l'exèrcit i el seu impacte a la societat

El moviment antimilitarista pretenia anar molt més enllà en la lluita contra l'exèrcit i tot el que l'envolta i contra el seu impacte a la societat. No obstant això, és interessant analitzar els factors que van intervenir en una victòria engrescadora per als moviments socials en l'àmbit estatal. Per començar, cal tenir en compte que va ser un discurs i una estratègia assumida pels moviments socials en general. Els moviments feminista, gai, veïnal, obrer, ecologista, pacifista, etc. compartien -majoritàriament- les raons dels insubmisos i donaven suport a la seva determinació. D'altra banda, es va arribar a la desobediència gràcies a un consens d'ampli front comú, que va significar la unitat d'acció entre les diverses postures antimilitaristes, des de l'esquerra revolucionària fins a diverses tendències lliber-

tàries, passant pels sectors nacionalistes d'esquerra. Aquesta unitat estratègica i d'acció també es va aconseguir a escala estatal a conseqüència del llarg camí transitat des de l'aparició del primer objector, Pepe Beunza, el 1971. Així doncs, quan un insubmís era detingut a qualsevol punt de l'Estat, la resposta era gairebé immediata a diverses ciutats espanyoles. Finalment, l'ús que es va fer de la repressió que requeia sobre els insubmisos com a part de l'estratègia per deslegitimar el govern va fer que, a mesura que augmentava el nombre d'insubmisos presos, també augmentés el descrèdit governamental i el suport de la societat a la causa de la insubmissió. Això es va deure, d'una banda, al fet que l'augment de la quantitat de condemnats feia créixer, al seu torn, la xarxa de persones afins afectades -familiars i amics- i ampliava socialment el conflicte. D'altra banda, hi havia una sensació generalitzada que els insubmisos tenien raó en els seus plantejaments. Els insubmisos es negaven a fer un servei d'armes descontextualitzat que carregava els joves d'ideologia militar, masclista i de l'espanyolisme més ranci. A més de la qüestió de les morts al servei militar: gairebé 200 l'any durant la primera meitat dels vuitanta. D'altra banda, el servei civil representava mà d'obra de franc en un context de pujada de l'atur i atorgava a l'Estat, de manera gratuïta, l'autoritat de decidir sobre el temps dels joves. Els insubmisos van saber transmetre els seus

/ PERE TUBERT

arguments a la societat, de manera que els empresonaments cada vegada deslegitimaven més l'Estat i enfortien el discurs insubmís.

El moviment antimilitarista va aconseguir unes xifres espectaculars: prop d'un milió d'objectors durant la dècada dels noranta i una estimació de 20.000 insubmisos, mentre que, en altres països, no van passar d'uns pocs centenars en el millor dels casos.

La lluita dels insubmisos va mostrar que la desobediència pot ser una estratègia efectiva si hi ha un front comú

La lluita dels insubmisos va donar una lliçó: la desobediència, a l'Estat, pot ser una estratègia efectiva si s'aconsegueix elaborar un front comú ampli i ben definit; si hi ha una percepció generalitzada que allò que planteja és legítim i si s'assumeix la repressió com a part de la lluita.

En el context actual i el panorama que se'ns presenta, sembla que l'única cosa que resta és la definició i la consolidació d'un front comú d'actuació, ja que l'escenari polític, econòmic i social omple de raons la defensa dels pocs drets que ens estan quedant. Pel que fa a assumir la repressió, no caldrà fer-ho: la llei mordassa no ens deixarà cap altra opció. ◀

PERSPECTIVA

FIFA despòtica, governants submisos

Paulo Resende

Professor de Sociologia
Política a la Universitat
de Vila Velha (el Brasil)
@La_Directa

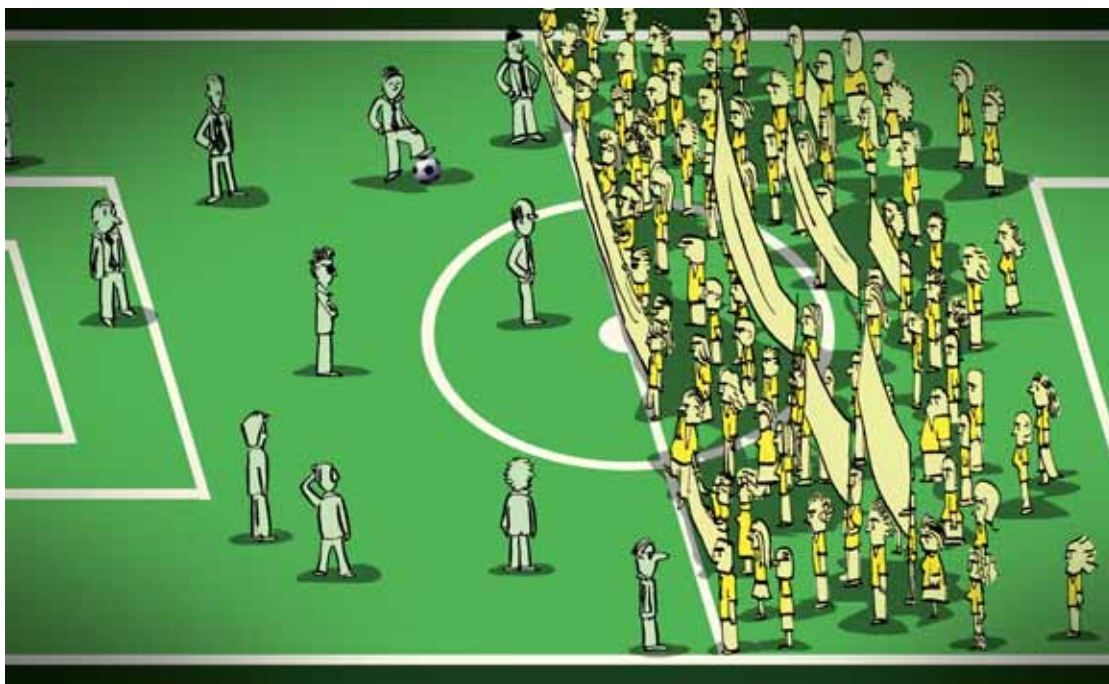
Si actualment hi ha algun consens ampli al Brasil, és la indignació que genera la insensibilitat social de la FIFA i la submissió dels governants brasilers. L'entitat gestora del futbol mundial és una institució privada cobdiciosa i autoritària, poc transparent i que ha aconseguit que les seves exigències siguin satisfetes, tot i que algunes contradiuen la Constitució del país i malgrat els efectes que tenen sobre el poble.

És evident que els grans esdeveniments esportius no estan orientats a promocionar l'esport entre la gent que l'organitza, ni tampoc a promoure millores en les seves condicions de vida. Els grans esdeveniments són elitistes i se centren en el benefici econòmic dels mitjans de comunicació, els patrocinadors, les constructores, els dirigents esportius i els polítics submisos i cleptòcrates.

Els brasilers s'estan organitzant i estan plantant cara a les autoritats públiques d'una manera inèdita

La FIFA i els seus representants han decidit que el Mundial de Futbol de 2014 se celebri a dotze localitats. És una vergonya que un país amb mancances gravíssimes d'equipaments públics bàsics -hospitals, llars d'infants, escoles, recollida de deixalles i d'aigües residuals, habitatge, transport, etc.- es vegi obligat a invertir en la construcció o la renovació de dotze estadios de futbol i hagi d'atendre exigències de confort, seguretat i tecnologia incompatibles amb el nivell de vida de la població local. Aquest grau tan elevat d'exigència, l'estàndard FIFA de qualitat, no s'ha aplicat a les condicions laborals dels que s'han dedicat a construir estadios, fet que ha resultat en la mort de nou treballadors.

Amb dades de l'ONG danesa Play the Game i del Ministeri d'Educació del Brasil, un reportatge del portal R7 va revelar que cada cadira d'un estadi FIFA havia costat l'equivalent al que gasta el govern brasiler per mantenir sis criatures a l'escola durant un any. Desgraciadament, el 2014, la xifra de nens i nenes d'entre qua-

tre i disset anys sense escolaritzar arriba als tres milions.

Perquè les persones més ben pagades del món puguin exhibir el seu espectacle esportiu durant un únic mes, ciutats com Cuiabá, Manaus, Natal i Brasília, que ni tan sols tenen equips de futbol professional jugant a la sèrie A de la lliga brasiler, han hagut d'invertir -amb capital privat- un total de gairebé mil milions d'euros en els seus estadios. En aquests municipis sense tradició futbolística, ja podeu imaginar quin profit se'n traurà després del mundial.

El govern de Dilma Rousseff ha insistit diverses vegades que els estadios no reobrien inversió pública i que el govern només pagaria part del cost de les obres de mobilitat urbana. Doncs bé, n'hi va haver prou amb el retard de l'avenç de les obres i el fet que la FIFA exigís accelerar el ritme perquè el govern respongués fent inversions quantioses als estadios.

Per fer les noves construccions, moltes famílies pobres han estat desallotjades de casa seva mitjançant una violència policial extrema i han estat transferides a barris allunyats de l'indret on viuen i treballen.

Aquesta violència no és pas una pràctica nova de la policia militar a les favelas. La novetat és que, ara, els veïns d'aquests barris ja no callen i denuncien el que

pateixen. D'ençà del cas Amarildo, un paleta -pare de sis criatures- que va ser detingut i va desaparèixer a mans de la policia, els més pobres han començat a denunciar els abusos que pateixen. *On és Amarildo?* va estar una de les consignes més repetides durant les protestes del juny de 2013.

Ja no hi ha carrers pintats i decorats de verd i groc com s'acostumava a veure els altres anys de mundial

La passió pel futbol ja no és capaç d'ocultar la indignació, ni tan sols en aquests moments, que, tradicionalment, són de festa al Brasil. Ja no hi ha carrers pintats i decorats de verd i groc com s'acostumava a veure els altres anys de mundial. Tot i que la FIFA no ha generat tots els nostres problemes, el seu desvergonyiment, combinat amb el dels nostres polítics, ha obert la finestra d'oportunitat per a l'expressió de la ràbia cap a l'elit dirigent, que sempre ha fet molt poc pels pobres.

Les consignes *No volem Mundial, volem salut i educació* o *Volem hospitals i*

/ MANUEL CLAVERO

escoles estàndard FIFA ja han esdevingut emblemàtiques. Els brasilers s'estan organitzant i estan plantant cara a les autoritats públiques d'una manera inèdita. Els moviments, les plataformes i les protestes es multipliquen. Els adeptes de la tàctica *black block* d'acció directa, abans inexistents al Brasil, cada vegada són més nombrosos. Els brasilers, que fins ara eren considerats *cordials* i poc inclinats al conflicte, ara l'expliciten sense por.

Davant les protestes rabioses, la presidenta intenta convèncer la gent dels beneficis dels grans esdeveniments, al mateix temps que posa en guàrdia les forces armades per lluitar contra "les forces opositores". Mentrestant, els nostres millors futbolistes, molt beneficiats econòmicament per les màfies de l'esport, han demostrat les seves peculiars capacitats de comprensió del context. Primer Ronaldo: "No es fa Mundial de Futbol amb hospitals"; després, Pelé: "Els diners robats dels estadios es podran recuperar amb el turisme". Davant d'aquest argument, el diputat federal Romário, que va ser un dels primers de denunciar la corrupció sorgida dels grans esdeveniments, va contestar el seu excol·lega dient que, quan està callat, Pelé és un poeta. ◀

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.cat per correu postal a: **Riego 37, boxos esquerra. 08014 Barcelona.** L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Rigor científic

Aleix Porta Alonso
Barcelona

En el número 357 de La Directa apareixia una notícia sobre protestes contra Monsanto a la província de Córdoba, a l'Argentina. "Transgènics a l'Argentina: experiment global, resistència local", deia el titular. Tot i així, en el cos de la notícia, no hi havia cap referència a la relació entre transgènics i protestes, només entre agroquímics, dolències en els habitants de la regió i protestes sobre aquest assumpte. Una ràpida cerca a internet a mitjans locals corrobora aquesta relació, però no l'altra. Des del meu punt de vista una cosa és el tractament genètic d'un cultiu, una altra és el tractament químic i una altra molt diferent és Monsanto i les seues pràctiques.

Per una altra banda, a la Indirecta del passat número 360, l'entrevistada, deia que els "productes químics" malmeten el medi marí, d'on ella n'és activista. No sé si es referia al clorur de sodi (sal) o al compost H₂O (aigua), sens dubte molt presents en els oceans. Una afirmació desafortunada per algú amb estudis de biologia i que predica la "connexió amb la natura". En una altra entrevista en un altre mitjà, explica que utilitzen bombes fèrtils en les seues accions en alta mar.

Crec que en tots dos casos es mostra un abús de les paraules "transgènics" i "productes químics", paraules que no guarden relació amb la realitat negativa que volen transmetre els escrits. Sobre genètica, no està demostrat que fer més resistent la pell d'una hortalissa tingui efectes sobre la salut humana. Sobre la química podem dir, simplement, que no mereix el tractament que molts li dediquen. Classificar els components de l'aigua salada en llenguatge químic és suficient per entendre-ho. Tot té una composició química i els elements químics són nocius depenent de la seua quantitat en l'organisme, no de la seua simple presència o naturalesa.

La química, la biologia, la física són ciències, és a dir, llenguatges que desxifren la realitat que ens envolta, com la filosofia, l'art o la història. On una veu un cúmul de vitamina C, proteïnes i enzims, una altra veu un tubercle conreable i comestible i uns altres una hortalissa amb bastants trets humanoides. I no deixem de parlar de la patata. Però disposar de diferents llenguatges no significa que haguem de perdre el rigor quan utilitzem mots dels altres llenguatges. Faltar al rigor quan parlem d'aquestes coses no fa cap favor a la construcció d'alternatives, més aviat posa pals a les rodes.

Aprofito per animar-vos a dedicar un debat profund en les vostres pàgines sobre aquests temes, cosa que no s'ha dut a terme des de que sóc lector vostre. ◀

El dret a l'habitatge digne i la igualtat de gènere

Marina Sánchez @marinasci
Alacant

La dificultat d'accedir a un habitatge digne és una de les vulneracions de drets més flagrants que vivim arreu de l'Estat. L'esclat de la bombolla immobiliària ha evidenciat que l'especulació i l'endeutament són processos contraris al benestar social. El cas de l'habitatge és paradigmàtic perquè, d'una banda, ens mostra l'augment de les desigualtats socials derivat de convertir un dret en mercaderia i, per altre, la importància d'entendre que els drets són interdependents i que vulnerar-ne un, com el de l'habitatge, implica la vulneració d'altres, com la intimitat, la igualtat, l'alimentació... Com que l'habitatge és un espai de relació on es reproduïen els imaginaris d'home guanyador del pa i dona cuidadora, no és d'estranyar que els desnonaments suposen un fracàs per als homes i un augment de les tasques de cura per a les dones. La PAH és un exemple de com garantir un dret des d'una perspectiva feminista: mitjançant l'empoderament i la revaloració de les tasques assumides per les dones i permetent que els homes ploreu un fracàs, que no és el seu. ◀

COM S'HA FET

Aquesta setmana hem d'agrair a l'Hernan de la Ciutat que ens hagi ajudat a restaurar la xarxa d'Internet de la redacció, que havia caigut a mig matí. Potser les màquines fan com les bestioles, que t'ensumen la por; sembla que els ordinadors capten les nostres males vibracions i decideixen autodesconfigurar-se. Finalment, hem superat la crisi i hem pogut acabar la DIRECTA a temps. D'altra banda,

aquesta setmana, encartem un suplement de la Xarxa d'Economia Solidària sobre la tercera edició de la Fira d'Economia Solidària de Catalunya (FESC), que es farà el mes d'octubre a Sant Andreu de Palomar. I finalment, dir que continuem amb els processos i els plans de millora del projecte, amb diverses comissions fent feina; entre elles, la de mediació i la d'organigrama. Fins la setmana que ve. Salut!

EL RACÓ IL·LUSTRAT

/ IVAN SALA

- Si, és un rotlló haver d'aixecar-se cada hora a posar monedes, però és més barat que les modificacions del govern. I per la programació que donen...

FE D'ERRADES

— La foto del *Més que mil paraules* de la setmana passada hauria d'haver estat acreditada així: *Autoria: Toni Baños. Foto cedida per: © Reproducció, Fundació Utopia - Joan N. García-Nieto.*

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005
C. Riego núm. 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona www.directa.cat
directa@setmanaridirecta.cat Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

Reconeixement. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciatador.

No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.

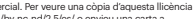
Sense obres derivades. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència.

// Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'un llegítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior. // Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NonDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència

visiteu: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, California 94305, USA

L'espina dorsal de la Directa són les subscripcions. Tot i això, rebem una subvenció estructural de la Generalitat de Catalunya pel fet de ser un mitjà en llengua catalana, que suposa menys d'un 2% del pressupost. Per això hem de posar el seu logotip.

Departament de la Presidència

Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric. El setmanari Directa no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@directa.cat — edicio@directa.cat — fotografiadirecta@directa.cat
audiovisuals@directa.cat — il.lustracio@directa.cat — administracio@directa.cat
subscripcions@directa.cat — distribuicio@directa.cat — publicitat@directa.cat

QUI SOM?

REDACCIÓ Estirant del fil David Bou i Victor Yustres **Així està el pati** Quique Badia **Impressions** Adrián Crespo i Isa Benítez **Quaderns d'Illacrua** quadernsillacrua@directa.cat **Roda el món** Oriol Andrés i Roger Suso **Expressions** Anna Pujol Reig **Poca Broma** Rafael Morata **Barri Internet** Hibai Arbide, Josean Llorente i Carles Bianco **Agenda** Roger Costa Puyal **La indirecta** Àlex Romaguera **FOTOGRAFIA** Víctor Serrí **IL·LUSTRACIÓ** Núria Frago **CORRECCIÓ** Laia Bragulat **EDICIÓ** Marc Iglesias **COMPAGINACIÓ** Roger Costa Puyal **PUBLICITAT** Anna Pujol Reig **DIFUSIÓ** Ferran Domènech **SUBSCRIPCIONS I DISTRIBUCIÓ** Lèlia Becana **ADMINISTRACIÓ** Karminha **PROGRAMACIÓ WEB** Projecte Ictineo **DISSENY GRÀFIC** Jose Tèllez, Sergio Espin i Núria Ribes **COORDINACIÓ WEB** Manel Ros

AQUEST NÚMERO S'ENVIJA A IMPREMTA EL DIA 13

CORRESPONSALIES

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@directa.cat
BERGUEDÀ: bergueda@directa.cat
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@directa.cat
EL CAMP: elcamp@directa.cat
GIRONA: girona@directa.cat
L'HORTA: horta@directa.cat
MANRESA: manresa@directa.cat
MARÉSME: maresme@directa.cat
MENORCA: menorca@directa.cat
OSONA: osona@directa.cat
RIPOLLÈS: ripolles@directa.cat
SABADELL: sabadell@directa.cat
SOLSONÈS: solsones@directa.cat
TERRASSA: terrassa@directa.cat
TERRES DE L'EBRE: terresebre@directa.cat
TERRES DE PONENT: terresponent@directa.cat
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@directa.cat

MIRALLS

Nathalie Chemaly, Naseh Shahen i Ahlam Alkhidar:

“La idea és empoderar econòmicament la dona”
pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS

**Resistir els ‘drones’,
l’enemic invisible**
pàg. 6 i 7

Quaderns d'Il·lacrúa 193

DIRECTA 361
14 de maig de 2014

FOTOGRAFIA:
Epizentrum

A FONTS | ELS INTERESSOS IMPERIALS EUROPEUS

La UE, a la recerca d'una ideologia

La Unió Europea viu moments de descrèdit: la confiança cap a les seves institucions ha tocat fons i les seves promeses de pau i benestar estan en entredit. És per això que la burocràcia de Brussel·les busca apuntalar la Unió a través d'una ideologia. Però quins elements uneixen la ciutadania europea? En realitat, ben pocs. Abans que no pas una realitat geogràfica o cultural, Europa és, per damunt de tot, un projecte polític. I, com a tal, respon a un seguit d'interessos, ara parapetats darrere d'una retòrica que defensa l'existència d'un poble i uns valors europeus.

Àngel Ferrero
afons@directa.cat

Pot semblar difícil de creure, però la tropa funcional de vestit gris que habita Brussel·les té una autèntica vocació de poeta. Últimament, el president de la Comissió Europea, José Manuel Durão Barroso, parla molt de “combatre els dimonis” de la Unió Europea, per exemple. Com més empitjora la crisi de legitimitat de la UE, més ridículs resulten els estirabots del personal euròcrata i més

–
La retòrica dels valors europeus serveix per amagar el tradicional menyspreu arrogant dels estats europeus vers els països ‘endarrerits’
–

patent la seva distància de la realitat social. El 23 d'abril, la Comissió Europea va presentar el projecte *Una nova narrativa per a Europa (New Narrative for Europe)* al Centre de Belles Arts de Brussel·les (BOZAR). Amb aquest projecte, Brussel·les pretén lluitar “contra el populisme” agrupant persones del món de l'art, la ciència i intel·lectuals favorables al “projecte europeu” i dotar la UE d'un “relat” consistent.

De fet, seria més apropiat dir que la comissió busca apuntalar la UE amb una ideologia. I això li cal més que mai: la confiança cap a les institucions europees ha tocat fons, totes les promeses de la Unió –el manteniment (i fins i tot l'increment) del benestar, la millora de la gestió de fenòmens supraestats com la immigració o el canvi climàtic, el foment de la pau i la diplomàcia– han quedat en lletra morta i la noció mateixa de la UE com a antídote de les causes que van portar el continent a la Segona Guerra Mundial ja no té la mateixa força entre les generacions que no han conegut la guerra ni la postguerra.

Existeix un ‘poble europeu’?

Un dels termes recorrents als discursos i els documents oficials de la UE és el de poble europeu. Ara bé, qui és aquest poble? Què el defineix? Segons els eurodiputats Daniel Cohn-Bendit i Guy Verhofstadt, a un “europeu”, se'l reconeix “per la seva manera de pensar i gestionar les coses (...), que amb poca freqüència es troba a altres llocs del món”. Aquesta mena de banalitats es repeteixen al llarg del manifest *Per Europa!*, firmat per tots dos. Per descriure la ciutadania francesa, per exemple, Verhofstadt respon amb l'anacronisme que són “els europeus que viuen en territori francès”. “Estigues orgullós de ser europeu!”, exclama Cohn-Bendit en un moment d'exaltat euroxovinisme. Històri-

cament, la teòrica superioritat cultural d'una nació colonial va servir per reforçar el seu domini sobre els pobles colonitzats i justificar-lo davant la ciutadania de la metròpoli. Segons Zbigniew Brzezinski (*The Grand Chessboard*, Basic Books, 1997), assessor del president dels EUA Jimmy Carter, el poder imperial de l'antiga Roma, el de l'imperi britànic i fins i tot l'hegemonia dels EUA descansen sobre aquesta realitat:

“*Civis Romanus sum* –“sóc ciutadà romà”– era la manera més elevada de definir-se, una font d'orgull i una aspiració per a molts. Eventualment atorgada fins i tot als qui no eren romans de naixença, l'estatut de ciutadà romà era una expressió de superioritat cultural que justificava el sentit de la missió del poder imperial. No només legitimava el domini de Roma, sinó que inclinava els qui hi estaven sotmesos a un desig d'assimilació (...). La superioritat cultural, considerada quelcom garantit pels governants i concedida als sotmesos, reforçava el poder imperial”.

Actualment, la UE intenta reproduir la seva pròpia versió de la fórmula dels EUA, el poder imperial de la qual, segons Brzezinski, “deriva de la seva organització superior, de l'habilitat per mobilitzar ràpidament ingents recursos econòmics i tecnològics amb una finalitat militar, del vague, però important atractiu *american way of life* i de l'elevat dinamisme i la gran competitivitat de les elits socials i polítiques nord-americanes”.

L'únic tret comú de tots els països membres de la Unió Europea és la majoria religiosa cristiana (catòlica, protestant, anglicana o ortodoxa)

La veritat és que, com ha escrit Roger Cole, president de l'organització pacifista irlandesa PANA, no existeix cap *demos* europeu. Aquest és una construcció ideològica i tot “el que existeixen són pobles separats: els irlandesos, els francesos, els alemanys, els grecs, etc., que viuen a Europa”. Evidentment, ningú no pot negar que existeix la possibilitat de crear identitats supranacionals, fins i tot sense sostreure les nacionals. La Iugoslàvia socialista i l'URSS van ser, en bona mesura, intents d'això, independentment dels resultats obtinguts. Ara bé, la construcció nacional dels estats europeus –i la supranacional, en els casos esmentats abans– ha estat producte d'un llarg procés històric i en cap cas una creació administrativa.

Si podem arribar a imaginar una *ciutadania europea* –entesa com el conjunt de ciutadanes que viuen a la UE–, és força més difícil imaginar un

poble europeu, ja que no reuneix les condicions que s'atribueixen a aquest concepte, com una llengua o una cultura comunes. Entre els països que formen part de la UE no existeixen més vincles històrics o culturals dels que hi ha entre aquests i el nord d'Àfrica (en el cas de l'Europa meridional), Rússia (en el cas de l'Europa oriental) o els Balcanes (en el cas de Croàcia). Fet i fet, mentre duri l'exclusió de Turquia –no tant per motius religiosos com polítics, ja que, a Turquia, li correspondria, per població, el nombre més elevat d'escons al Parlament Europeu–, l'únic tret comú de tots els països que formen part de la UE és la seva majoria religiosa cristiana (catòlica, protestant, anglicana o ortodoxa). La mateixa

-
Raül Soria

bandera de la UE –dotze estels daurats disposats en cercle sobre fons atzurats– ser dissenyada per Arsène Heitz, un pintor catòlic belga, que es va inspirar en l'aurèola de la verge Maria.

La sobirania popular sempre s'expressa com a sobirania nacional. No és cap casualitat que la UE sigui tan estimada pels grups de pressió i que, en conseqüència, tots els autors *europeistes* coincideixin en la seva denúncia de l'Estat nacional, al cap i a la fi, l'únic ens que té les eines per frenar i fins i tot revertir els processos d'integració econòmica de caràcter neoliberal. L'Estat nacional és presentat reiteradament com una forma social superada i obsoleta i la UE, com un model sense alternatives. Segons el jurista alemany

Andreas Wehr, aquesta ideologia “contribueix a vincular, sobretot, socialdemòcrates i sindicalistes al projecte neoliberal de la UE (...) Els polítics i els sindicalistes d'esquerres que defensen continuar la seva lluita contra el capitalisme i la seva superació a escala de l'Estat nacional per aconseguir alterar la correlació de forces a escala internacional són presentats per aquests ideòlegs com a elements allunyats de la realitat, sense esperances d'èxit i passats de moda. Presentant l'Estat nacional (entès com a escenari de la lluita de classes) com a obsolet, aquests ideòlegs obstaculitzen el desenvolupament de la resistència contra la destrucció de l'Estat social i el desmantellament de la democràcia”.

Existeixen uns 'valors europeus'?

Un dels altres pilars del discurs oficial de la UE són els anomenats *valors europeus*. En formen part l'Estat de dret, la democràcia parlamentària i els drets humans. Al prefaci d'*Orientalisme*, l'intel·lectual palestí, Edward Said va escriure que tot imperi “ha dit, al seu discurs oficial, que no és com la resta, que les seves circumstàncies són especials, que té la missió d'il·luminar, civilitzar i portar ordre i democràcia i que utilitzarà la força únicament com a últim recurs”. La UE ha estat comparada amb un imperi en diverses ocasions, amb més o menys fortuna. El 10 de juliol de 2007, el mateix Bar-

Perdudes la majoria de les colònies d'ultramar, la UE assegura influència als seus estats membres, petits geogràficament i demogràficament i pobres en matèries primeres

roso la va comparar, per la grandària i la influència, amb una “organització imperial”. Efectivament, la UE s'assembla a un imperi en molts aspectes. Si més no, la seva política exterior, un cop consolidada la UE com a entitat geopolítica, es pot qualificar d'imperialista, en una època “d'imperialismes rivals” (l'expressió és del politòleg canadenc Robert W. Cox), és a dir, caracteritzada per la competició entre diferents pols capitalistes. Els valors europeus –i la seva transmissió o, fins i tot, *exportació*– són, per a la UE, el que van ser la *missió civilitzadora* (*mission civilisatrice*) i la *càrrega de l'home blanc* (*white man's burden*) per a França i l'Imperi britànic respectivament. Ni l'Estat de dret ni la democràcia parlamentària –ni molt menys, encara, la democràcia, sense adjectius de cap mena– ni els drets humans no són valors europeus, sinó que són, seguint la tradició de la il·lustració, valors universals.

La retòrica dels *valors europeus* serveix per amagar el tradicional menyspreu arrogant dels estats europeus vers els països *endarrerits*. Una arrogància que creix a mesura que augmenta la importància de les economies emergents. Moltes de les ideòlogues de la UE pronostiquen escenaris catastròfics per a Europa perquè l'opinió pública accepti un augment de la integració política de la UE, ara que els arguments positius perden força. En un manifest signat pels filòsofs Jürgen Habermas i Julian Nida Rümelin i l'economista Peter Bofinger, per exemple, es reclama que els estats cedeixin –encara– més sobirania a la UE. El motiu? “Han d'unir les seves forces si encara volen influir a l'agenda política internacional i a la solució dels problemes globals. Renunciar a la unitat europea equival a acomiadar-se de la història mundial”. Cohn-Bendit i Verhofstadt són molt més directes encara. Per a ells, cal “defensar els nostres interessos contra grans potències polítiques i econòmiques de la magnitud de la Xina, l'Índia, el Brasil, Rússia o els Estats Units”.

Perdudes la majoria de les colònies d'ultramar després de la Segona Guerra Mundial i la lluita anticolonial, la UE assegura influència als seus estats membres, que, essent petits geogràficament i demogràficament i pobres en matèries primeres, no podrien competir individualment amb les economies emergents. I precisament, aquestes són emergents, entre altres motius, perquè ja no són colònies, subjectes

a la política de subdesenvolupament. D'aquí que la UE sigui una “organització política singular” –com diuen els mateixos textos oficials–, on els estats cedeixen una part de la seva sobirania per guanyar “pes” i projectar-lo a l'escena internacional. I d'aquí, també, la seva dèria en l'ampliació oriental (com més estats, més possibilitats de “projectar” aquest pes i “contenir” el creixement de Rússia) i la seva integració econòmica –de la qual formen part la unió monetària i el lliure trànsit de mercaderies i persones (en realitat: mà d'obra)– per crear “l'economia del coneixement més competitiva i dinàmica del món”, objectiu definit el 2007 al Tractat de Lisboa.

Per aquest motiu, qualsevol programa de reformes està condemnat al fracàs. Evidentment, és imperatiu parar el xoc, però, i després? A Napoleó Bonaparte, se li atribueix la frase que diu que “la geografia és destí”. Però, en realitat, Europa no està predestinada a la seva unió econòmica i política. En realitat, ningú no sap ben bé què és Europa: segons una definició històricament acceptada, arriba fins als Urals (i comprèn, per tant, una part de Rússia) i inclou una part de Turquia; Algèria –que durant el domini colonial era un departament més de França i no estava considerada oficialment com una colònia– es va arribar a considerar part d'aquesta Europa, un concepte, ara mateix, més polític que geogràfic o cultural.

De moment, Europa ja és molt més que a *state of mind*. És una ideologia.

Protegiu els vostres béns sagrats!

Völker Europas, wahrt eure heiligsten Güter! (Pobles d'Europa, protegiu els vostres béns sagrats!). Litografia de Hermann Knackfuß (1895)

En aquesta litografia de Hermann Knackfuß, l'arcàngel Miquel, patró de les alemanyes, apareix envoltat de les personificacions dels pobles d'Europa (Germània, Àustria, Britània, França i Itàlia) sota una creu, senyalant una tempesta que s'aproxima; entre els núvols, una

estàtua de Buda. La litografia va ser un encàrrec del kàiser Guillem I, qui la va regalar al tsar Nicolau II amb el prec que “contingués” el sud-est asiàtic. La por que generen les economies emergents és, actualment, un dels *leitmotiv* dels discursos legitimadors de la UE.

Seu del Parlament Europeu a Brussel·les
-
Arxiu

+info:
El último europeo. Imperialismo, xenofobia y derecha radical en la Unión Europea. Böröcz, József; Ferrero, Àngel; Suso, Roger; Tullbure, Corina Epileg de Gustavo Búster La Oveja Roja. Madrid, 2014

Nathalie Chemaly, Naseh Shahen i Ahlam Alkhidar

“La idea és empoderar econòmicament la dona”

El cooperativisme és un moviment global, implantat als cinc continents tot respectant les especificitats de cada lloc. En aquesta entrevista, ens acostem a la realitat del cooperativisme a l'Orient Mitjà en clau femenina, gràcies a un grup que promou l'emprenedoria de les dones a les seves comunitats mitjançant la creació de cooperatives agràries i de productes tradicionals, que aquests dies ha visitat Barcelona i València. Parlem amb Nathalie Chemaly, treballadora social del Collective for Research & Training on Development Action de Beirut, al Líban; Naseh Shahen, membre de l'ONG Agricultural Relief Committee, i Ahlam Alkhidar, presidenta d'una cooperativa que agrupa una vintena de dones palestines. La conversa va tenir lloc després que participessin a la Festa del Comerç Just i la Banca Ètica a Sant Andreu (Barcelona).

Carles Masia
entrevista@directa.cat

Quins són els objectius principals del programa d'empoderament de la dona en l'àmbit rural al Líban?

Nathalie Chemaly: Fa una dècada, vam començar a fer accions de formació amb algunes cooperatives que funcionen i venen els productes a Beirut i altres llocs. Després, l'any 2012, vam crear Namlieh (que vol dir *rebot* en àrab), un projecte integrat per nou cooperatives de dones que es dedica a comercialitzar productes tradicionals del Líban i intercoopera amb 35 altres organitzacions. El projecte també pretén establir ponts entre el Líban i els grups de refugiats de Palestina que hi ha al país i donar una sortida comercial als productes que fan les dones, amb la col·laboració de grups locals i l'Assemblea de Cooperació per la Pau a Catalunya i València.

Nathalie Chemaly: “Les cooperatives són una eina que, en el camp de la dona, ens permet anar més lluny que mitjançant altres estratègies”

Quins han estat els reptes més importants a l'hora de comercialitzar els productes?

NC: El projecte encara s'ha de desenvolupar una mica més.

Com a libaneses, no podem creuar la frontera palestina, però elles sí que poden venir a Beirut. També treballem amb la comunitat palestina que viu als camps de refugiats del sud del Líban. Pel que fa a la comercialització, als pobles, totes les dones produeixen més o menys els mateixos tipus de productes i l'intercanvi és difícil. A Beirut, però, la cosa canvia molt perquè és més fàcil vendre els productes alimentaris naturals i tradicionals –no tenen cap mena d'additiu ni han estat tractats amb químics–, ja que molta gent els havia consumit quan era petita a les seves comunitats d'origen. L'important és que les dones es queden amb els beneficis de les coses que produeixen, no hi ha cap intermediari que se'n pugui approfitar.

Per què vau prioritzar la fórmula cooperativa i us vau centrar en la dona?

NC: La cooperativa és una fórmula que ens aporta més igualtat i justícia a l'hora de treballar i, a més, té a veure amb la qüestió de la solidaritat. Vam escollir treballar amb les cooperatives de dones que ja existien perquè és un col·lectiu vulnerable, sobretot a les zones rurals. Aquestes dones no tenen les mateixes oportunitats que les que viuen a Beirut o a la rodalia. La idea és empoderar econòmicament la dona. Dit això, és clar que les cooperatives no són la panacea, però sí que són una eina que, en el camp de la dona, ens permet anar més lluny que mitjançant altres estratègies. Fa molts anys que hi

FOTOGRAFIA
Carles Masia

Ahlam Alkhidar: "Perquè la dona"

ASIA

ha cooperatives formades per homes, però les cooperatives de dones no es van començar a crear fins a la dècada de 1990, arran de la iniciativa d'algunes ONG. Actualment, algunes cooperativistes estan començant a fer pressió perquè es respectin els seus drets i negocien amb el Ministeri d'Agricultura libanès.

Què us n'emporteu, de moment, de la visita a Barcelona i València?

NC: Hi ha algunes idees que volem desenvolupar al nostre país i algunes coses, com la presentació dels productes i l'embalatge, per exemple, que ens semblen molt interessants.

Pel que fa a Palestina, quins són els reptes més importants per desenvolupar les cooperatives on treballem?
Naseh Sahen: L'Agricultural Relief Committee es va fundar el 1983 i, actualment, treballem amb les cooperatives tant a Cisjordània com a la franja de Gaza. Però com que tenim interès a potenciar el paper de la dona, ens vam centrar en les àrees rurals, que és on vam detectar que hi havia més mancances. L'ocupació israeliana genera moltes dificultats, gran part de Cisjordània està ocupada per Israel, motiu pel qual no ens podem moure lliurement a l'interior del territori i no podem cultivar tota la terra que desitjariem: el 80% del terreny cultivable està ocupat. Per tant, la nostra associació intenta animar els agricultors perquè cultivin tota la terra que puguin, ja que, si no ho fan, correm el perill que Israel ens la prengui definitivament.

Un altre dels grans problemes que provoca l'ocupació militar israeliana és que no podeu controlar els recursos naturals. Teniu limitacions pel que fa a l'accés a l'aigua, un recurs vital per a l'agricultura?

NS: En general, tenim moltes dificultats per accedir a l'aigua. Un dels problemes més importants sorgit dels acords d'Oslo (setembre de 1993) és que no tenim garantits els drets per poder utilitzar l'aigua. De fet, arran de l'ocupació, Israel es queda el 70% dels nostres recursos hídrics. Per tant, aquesta situació afecta la nostra producció agrícola i, al mateix temps, limita la quantitat d'aigua disponible per al consum humà.

Ahlam Alkhidar: Pel que fa a la situació actual, la gent de Palestina no té gaires oportunitats laborals. Per exemple, en el terreny agrícola, els pagesos es troben que, a vegades, l'exèrcit israelià destrueix els camps que han conreat. D'altra banda, un dia pots anar a l'escola i trobar que l'han destruïda. A més, no hem d'oblidar que Israel controla la terra, l'aire i l'aigua; per tant, la situació és difícil.

Naseh Sahen: "El problema és que no tenim garantits els drets per poder utilitzar l'aigua. De fet, Israel es queda el 70% dels nostres recursos hídrics arran de l'ocupació"

En aquest context, com doneu sortida als vostres productes?

NS: Gran part de la nostra producció es destina al mercat interior; és difícil que circuli per la zona i la frontera està controlada per l'exèrcit israelià, fet que genera moltes dificultats afegides. Pel que fa a Gaza, la situació és molt pitjor. A Cisjordània, la gent encara té opcions de moure's i circular amb més o menys facilitat, però, de la franja de Gaza, és molt difícil sortir-ne. Es tracta d'un territori més petit i la població que hi viu amb prou feines pot produir per satisfer les seves necessitats.

Què creieu que us pot aportar el fet de conèixer experiències d'altres indrets?

NS: M'he anat familiaritzant amb el cooperativisme arran de la feina que he fet en el sector agrícola. M'he reunit amb les cooperatives de Cisjordània i, al llarg dels anys, he vist

Cooperació amb els camps de refugiades

El projecte RUWOMED és una iniciativa conjunta de tres organitzacions: l'Assemblea de Cooperació per la Pau (ACPP), l'Agricultural Relief Committee (PARC) de Palestina i el Collective for Research, Training and Development - Action, del Líban. Durant el mes de maig, un grup de dones emprenedores que participen del projecte ha visitat Barcelona i València per conèixer experiències de cooperativisme i comercialització. Mitjançant aquesta iniciativa, es pretén impulsar la creació de 44 projectes econòmics gestionats per dones a Cisjordània. Són grups d'entre tres i set dones que es dediquen a activitats com la producció en hivernacles, el cultiu de bolets i plantes medicinals, la cria d'ovelles i la transformació de productes lactis. Pel que fa a Gaza, el projecte dóna suport a 30 productores individuals que es dediquen a activitats com l'elaboració de pa, pastisseria, lactis, apicultura... El grup de dones que havia de participar a la visita, però, es va haver de quedar a la franja perquè Israel no les va deixar sortir. Una altra de les dimensions del projecte que no cal oblidar és la solidaritat transfronterera. Per això és important el treball als camps de refugiades palestines del sud i el nord del Líban, on també hi ha grups de dones productores que entren en contacte amb les onze cooperatives libaneses de RUWOMED.

com funcionaven i les he anat coneixent de prop. És la primera vegada que viajo a Europa i m'he adonat que és molt important que els productors puguin contactar directament amb els consumidors, sobretot a les ciutats, que és on es concentra gran part de la població. També crec que és molt positiu crear grups de cooperatives perquè tinguin més força dins les comunitats i puguin fer pressió sobre l'administració. En general, necessitem que les àrees rurals, incloent-hi les cooperatives, es desenvolupin més. Tenim projectes de formació i de gestió que treballen específicament en aquests territoris.

AA: Pel que fa al nostre dia a dia, una de les activitats és la recol·lecció de fàrigola per assecat. Globalment, som una setantena de dones treballant a la zona. També treballem el blat, sobretot el blat verd, que preparam per a l'hivern. El nostre objectiu és que les dones tinguem oportunitats laborals. Durant la visita, m'estic adonant que és important crear llaços de solidaritat entre les diverses cooperatives i aprofundir en els aspectes mediambientals. També he vist aspectes relacionats amb la producció agroecològica i l'embalatge dels productes molt interessants com a dissenyadora que sóc.

Resistir els 'drones', l'enemic invisible

Després del fracàs dels Estats Units d'Amèrica (EUA) a la guerra de l'Afganistan, els combats es traslladen a les muntanyes frontereres entre aquest país i el Pakistan. A la zona, hi han mort més de 3.200 persones pels atacs d'avions no tripulats des de 2004, segons organitzacions que treballen al terreny. Alhora, a Sicília, es construeix una base de comunicació que servirà per controlar els nous aparells bèl·lics. Assistim a la consolidació d'un nou model de guerra al qual fan front diversos moviments socials en resistència.

Maties Lorente

quadernsdillacrua@setmanaridirecta.cat

"Jo veig la persona, però ella no em pot veure a mi. No té cap indicatiu que li indiqui el que està a punt de passar... Ningú no ens podrà agafar i rebem ordres per prendre la vida d'aquestes persones". Qui parla és un dels nombrosos testimonis que es recullen al documental *Drone*, presentat el 14 d'abril. El film de la directora noruega Tonje Hesse Schei és un dels pocs documents audiovisuals que parlen de la nova versió de la guerra que representen els *drones* de combat o UCAV (acrònim en anglès de vehicle aeri de combat no tripulat).

La iniciativa #Notabugsplat vol visibilitzar les víctimes civils davant els atacs dels drones

La realitat que descriu el documental és la que coneixen de ben a prop a països com el Iemen o el Pakistan. Segons la campanya de visualització de dades *Out of sight, out of mind*, des de 2004, els drones han matat 3.213 persones a les muntanyes del Pakistan. D'aquestes morts, només 50 (un 2%) es corresponen amb objectius d'alt perfil pel tàndem que formen l'exèrcit americà i la CIA. Les dades de la campanya, les ha recollides el Bureau of Investigative Journalism (BIJ) entre 2004 i 2013.

Els atacs dels drones al Pakistan van començar a augmentar durant el 2008. Mesos abans, el règim de Musharraf "perdia el control sobre zones del nord-oest del país", tal com informaven les agències de premsa internacionals. Aquest fet acabaria amb un

canvi de govern a Islamabad el mes de febrer de 2008. Els atacs van continuar augmentant amb l'arribada al poder dels EUA del premi Nobel de la Pau Barack Obama. Durant el seu mandat, es va registrar el mes més sanguinolent pel que fa a atacs amb drones al Pakistan: només el setembre de 2010, van morir 157 persones, les mateixes que en el període comprès entre 2004 i 2008. Ja el 2013, es van registrar un total de 171 morts en 27 atacs.

#Notabugsplat

De les més de 3.000 víctimes de les polítiques exteriors de Washington, almenys 175 eren nenes. Per desafiar el silenci de la comunitat internacional davant d'aquesta situació, neix la iniciativa #Notabugsplat. L'expressió *bugsplat* significa, en anglès, esquitxada d'insecte i la utilitzen els operadors per referir-se a les baixes que causen. L'objectiu és visibilitzar les víctimes civils davant els atacs dels drones. A les muntanyes de Khyber Puktunkwa del Pakistan, un col·lectiu d'artistes instal·la fotografies gegants de nenes assassinades pels vehicles no tripulats que són visibles pels operadors, molt sovint, a milers de quilòmetres de distància. La regió, al nord-oest del país, és bombardejada freqüentment. Segons les promotores de la iniciativa, han mort més de 3.500 persones a causa dels atacs, 200 de les quals eren nenes. Les dades es corresponen amb les que ha publicat el BIJ.

Els vehicles aeris no tripulats han aconseguit el que volien els Estats Units: allunyar la guerra de l'agenda mediàtica internacional. Mentre, públicament, es parla de no intervenció a Sfría, les bombes continuen caient sobre el Pakistan o el Iemen. Al país àrab, van morir entre 13 i 21 persones en un atac el 19 d'abril d'enguany. Entre les víctimes, un neozelandès i un australià, segons dades del buró.

A les muntanyes de Khyber Puktunkwa del Pakistan, un col·lectiu d'artistes instal·la fotografies gegants de nenes assassinades pels drones

Notabugsplat.com

Un dels avantatges més grans dels drones sobre els avions convencionals és el seu preu, molt menor que el que es podria esperar d'un equipament de guerra. Però, el seu cost és només un al·licient més per implementar aquestes noves formes de fer la guerra. Tomas E. Ricks, periodista que va cobrir tot allò relatiu a l'exèrcit dels EUA entre el 2000 i el 2008 per al *Washington Post*, en parlava en un article publicat el 9 de maig. El títol del seu article, era prou descriptiu: "Drones: cap mitjà humà no pot amb ells". L'article recollia les opinions d'un capità de les forces aèries dels Estats Units (USAF), que

van un pas més enllà de l'ús de drones de combat. Les guerres futures seran automatitzades. Segons el militar: "Les computadores estan cada cop més preparades per fer el mateix que fan els humans al camp de combat, però amb més velocitat i precisió (...) A més, cal afegir que els vehicles no tripulats no només són més barats de construir, sinó també de mantenir: sempre estan a punt per al combat, no necessiten atenció mèdica, pensions de jubilació o una llar per a les seves famílies".

Davant aquesta situació, la societat civil internacional ha contestat amb la iniciativa *Stop Killer Robots* (Stop

Robots Assassins). Un conjunt d'organitzacions, entre elles Amnistia Internacional i Human Right Watch, va començar aquesta mobilització el mes d'abril de 2013 a Londres. L'objectiu és reclamar transparència als governs dels estats per saber la seva posició respecte als drones i, d'altra banda, pressionar la comunitat internacional per impulsar lleis contra aquest tipus d'armament. Des de Catalunya, hi participen organitzacions com el Centre Delàs i la Fundació per la Pau.

Només un 2% de les morts per drones es correspon amb objectius d'alt perfil per a l'exèrcit americà i la CIA

Precisament, des del Centre Delàs, Gabriela Serra explicava les perspectives comercials dels models espanyols de drones en un article aparegut arran de la celebració, el mes de març passat, de la tercera fira UNVEX, el congrés de vehicles no tripulats aeris, terrestres i navals a Madrid. A la *Fira de la Mort*, l'Institut Nacional de Tècnica Aeroespacial (INTA) va poder exhibir el seu prototip *Milano*, molt similar als UCVA emprats al Pakistan pels EUA. L'aparell pot transportar fins a 200 quilos de càrrega, cosa que permetria carregar-lo amb míssils. "L'INTA ja va obtenir algun èxit amb el seu drone *Diana*, un artefacte que actua com a blanc d'entrenament d'artilleria antiaèria, un sistema que van vendre

a la força aèria francesa", assegurava Serra al seu article. El futur, doncs, sembla prometedor.

Els drones s'han convertit en una prioritat de l'Estat espanyol, en un mercat dominat pels EUA amb un 58% del comerç mundial. El segon proveïdor d'aparells aeris no tripulats és Israel, amb productes que no necessiten segells per certificar que estan provats en combat. Tampoc el necessiten els models americans, els *Predator* i els *Reaper*. Ja tenen prou experiència amb les missions al voltant del Mediterrani, amb el seu niu permanent a Sigonella, a l'illa de Sicília.

Un niu a la Mediterrània

La base de Sigonella és la principal base aèria dels EUA al Mediterrani. Creada el 1959, aquesta instal·lació militar serveix de base permanent per a les forces del les tropes nord-americanes. Conegut com *The Hub of the Med* pels militars ianquis, des de les seves pistes, s'enlairen i aterren vols de càrrega, de combat i drones de combat no tripulats que patrullen des dels Balcans fins a Líbia i des d'Algèria fins al Líban.

Tota base militar necessita d'un bon sistema de comunicacions; la base de Sigonella també. Lligada a la base aèria, sorgeix la iniciativa de construir el Naval Radio Transmitter Facility (NRTF) a Niscemi. Es tracta d'una base de telecomunicacions activa des de l'any 1991 i situada a uns 60 quilòmetres de Sigonella. Amb el temps, la base de Niscemi va anar quedant antiquada, desfasada respecte a les noves tecnologies de guerra utilitzades sobre el terreny. En aquest context, neix la iniciativa MUOS.

El MUOS de Niscemi és una de les quatre terminals terrestres dels EUA per al sistema de control de drones

Global Hawk. Per clarificar: una xarxa immensa d'antenes i satèl·lits que permeten una telecomunicació global perfecta. Les altres bases es troben a Austràlia, Hawaii i Virgínia (EUA) i el programa es completa amb cinc satèl·lits orbitals. "A Sicília, ja s'han construït més de 46 antenes de grans dimensions", explica Fabio D'Alessandro, un dels activistes de la plataforma No MUOS. "No només formen part del projecte MUOS, moltes antenes es van començar el 1991, però sabem que tenen un efecte nociu per a la població que viu prop de la base".

"Volem arribar a l'automatització de la guerra amb objectius triats per màquines?", es pregunta l'activista Fabio D'Alessandro

No només per la població propera. El MUOS servirà per millorar la xarxa de control dels drones que els EUA utilitzen al Pakistan, el Iemen o Somàlia. Una nova manera de fer la guerra més pròxima als videojocs que a les trinxeres de la Segona Guerra Mundial. "MUOS és un pas endavant en les dinàmiques bèl·liques. Volem arribar a l'automatització de la guerra amb objectius triats per màquines?", es pregunta D'Alessandro. Davant d'aquesta situació, molts col·lectius treballen per un món lliure d'aquest tipus d'armament... perquè els assassins deixin de ser esquitxades d'insecte als visors dels operadors, l'últim graó –fins ara– de deshumanització de la guerra.

L'expressió 'bug-splat' significa, en anglès, esquitxada d'insecte i la utilitzen els operadors per referir-se a les baixes que causen amb els drones

-

Notabugsplat.com

La resistència als MUOS

La plataforma No MUOS és un dels moviments socials més vius d'Itàlia i aplega grups i col·lectius amb recorreguts de lluita diferents, de partits polítics d'esquerra a grups ecologistes o estudiants. Fins i tot hi ha un grup de mares organitzades per la lluita sota el col·lectiu Mamme No MUOS. "L'objectiu principal és el desmantellament de les bases americanes a l'illa", afirma Fabio D'Alessandro, membre del col·lectiu. Però també tenen altres visions: la base dels EUA a Niscemi està ubicada en una zona d'alt valor mediambiental, un bosc de sureres que els grups ecologistes intenten defensar des de fa anys.

Les lluites per evitar la construcció de la base, que van començar el gener de 2013 i han continuat fins avui, arrelen en l'oposició a la base de Comiso als anys 80. Les formes de lluita van de la resistència pacífica a l'acció directa, però la construcció de la base ha continuat. Una de les accions més grans del moviment va ser la del 9 d'agost de l'any passat, quan més de 2.000 activistes van aconseguir entrar dins les instal·lacions militars de Niscemi.

Dron Reaper MQ-9

Hashekemist

Utilitzat per les forces aèries nord-americanes a l'Afganistan i el Pakistan

Dimensions: 11 metres de llarg i 20 metres d'envergadura
Càrrega: fins a 1.700 quilograms

Tipus d'armament: bombes guiades per làser, míssils Hellfire i en fase de prova míssils aire-aire

Empresa: un dels darrers models de la companyia General Atomics

On eres?

FOTOGRAFIA: Pau Barrena

On eres? No et trobava... T'he estat buscant per aquí fora... ja saps que no ens hem de perdre de vista... podria haver-hi alguna ràtzia...

Aquesta muntanya insegura és casa nostra. Hem travessat mig continent, el desert, la nit, la set, la gana... i tu ets aquí, tossudament. Amb dolor i obstinació, sobrevius fins als límits d'una tanca. Aquesta tanca no només separa territoris i mons, separa destins, s'aixeca com un absurd dogma que classifica i endreça persones en un món injust, de privilegiats i desposseïts. A tu, t'ha tocat el costat dels explotats.

Tu no havies d'haver nascut aquí, això era un lloc de pas, una etapa; reservava per a tu la possibilitat de recuperar els drets, els recursos, les condicions materials de vida de les quals hem estat desposseïdes històricament; veníem a recuperar el que també és nostre i és teu.

Però has nascut i crescut aquí, en un campament, en un amagatall. No coneixes l'escola ni gaires como-

ditats; has après a viure en la fugida i en l'ocultació, però també en la solidaritat. Per aquells que ens mantenen en aquesta muntanya de la vergonya, pels qui aixequen murs i col·loquen sàdiques concertines, la teva tossuderia de viure és quasi obscena; els pertorba i els assenyala. Aquesta tanca obre ferides més enllà de la pell esquinçada; la ferida de les absències que mai no faran senyals, les morts invisibles i silenciades als mars i als marges.

Ets filla i víctima d'una frontera, d'una tirania i d'un crim organitzat i institucionalitzat per part dels governs de l'Europa que diu ser abanderada i portadora del respecte als drets humans, la mateixa Europa que, amb projectes com Schenguen o Frontex, et nega a ser, no et reconeix i et rebutja.

“Des d'aquí, no som d'enlloc ni som enlloc. El Mont Gurugú és casa nostra i la nostra lluita és existir”

Judit Font

RODA EL MÓN

14-15

El govern 'klimakiller' d'Angela Merkel fomenta l'ús del carbó per a la producció elèctrica

16

El govern d'Obama limita la llibertat d'accés a expedients governamentals malgrat les promeses de transparència

SÍRIA // ELS GRUPS OPOSITORS CEDEIXEN EL CONTROL DE LA CIUTAT VELLA DE HOMS A CANVI D'UNA VIA D'ESCAPAMENT PELS GRUPS COMBATENTS

El règim recupera el control de Homs i busca ratificar Al-Assad

Nicolas Lupo
Beirut
@niluso

Les fotos que circulen per Internet ofereixen una pinzellada del que ha passat a Homs l'última setmana. Una d'elles mostra dos autobusos que circulen pels polsosos carrers de la tercera ciutat siriana, enmig d'un paisatge fantasmagòric i entre edificis que només es mantenen dempeus perquè els pilars mestres no han volgut cedir. Flanquejats per cotxes de les Nacions Unides, que supervisen l'operació, els autobusos ocupats per grups combatents opositors abandonen la ciutat vella de Homs i es dirigeixen cap al nord, a territoris controlats per d'altres grups també oposats al règim.

Amb el control de Homs, el règim assegura el corredor estratègic entre Damasc i la costa mediterrània

L'acord entre el règim i l'oposició perquè els combatents opositors abandonin la ciutat vella de Homs es va començar a materialitzar el 7 de maig. En diferents etapes i durant tres dies, entre 1.200 i 2.000 combatents, equipats amb les seves armes lleugeres, van abandonar el que ha estat el seu camp de batalla dels últims mesos. Després de dos anys de setge per part del règim —una estratègia que es va estendre a d'altres localitats del país— i de múltiples negatives a negociar per part dels grups opositors, finalment, aquests últims han cedit davant la manca d'aliments i la impossibilitat de vèncer el cercle cada cop més estret de l'exèrcit. L'acord també inclou l'alliberament d'un centenar de persones retingudes per grups opositors a Alep. La majoria són

iranianes i libaneses que havien lluitat al costat del règim.

Entre la gent que ja ha tornat a la ciutat vella de Homs, antany una de les grans atraccions turístiques del país, trobem Nader, un jove que es va escapar de Beirut. "He tornat tan ràpid com he pogut des que vaig saber que era possible", explica a través del xat, tot i que diu que no té temps per allargar-se en les explicacions. Ha viatjat a la seva ciutat per ajudar en les tasques de neteja abans de tornar a la capital libanesa, on treballa. "No tenim aigua ni electricitat; la majoria de cases no tenen portes i els vidres de les finestres han esclatat", relata. Però, tot i la destrucció de molts edificis del centre, diu Nader, n'hi ha d'altres que "es conserven bastant bé". "Trigarem temps, però tot tornarà a estar bé si Déu vol", conclou amb cert optimisme.

Si bé el règim ho ven com una victòria, Homs no està totalment unificada sota el

control del règim. L'acord no inclou el suburbi d'Al-Waer, on encara hi ha presència de combatents opositors. Hi viuen prop de 200.000 persones, la meitat de les quals es calcula que són desplaçades d'altres barris, i el setge i la violència continuen. "Només ens podem moure per dins (d'Al-Waer) perquè els controls militars instal·lats als afores ens impedeixen sortir", explica Ahmad, un activista. També denuncia, com altres persones que es troben a l'interior del barri, que els tancs del règim van tornar a disparar els canons la nit del dia 10, després d'uns dies de tranquil·litat.

Aquest acord, que el règim buscava des de fa setmanes i que molts grups combatents opositors han acceptat a contracor, és un dels més importants a què han arribat les dues parts des de l'inici de la violència i ha tingut molta transcendència pel que representa la

Abans de la guerra, la ciutat de Homs era una de les grans atraccions turístiques de Síria / BO YASER

ciutat. Milers d'habitants de Homs —ciutat considerada el bressol de l'oposició— van sortir als carrers, a partir del mes de març de 2011, per manifestar-se i el barri de Baba Amr, feu opositor, va patir el primer setge a gran escala el febrer de 2012. Amb el control de quasi la totalitat de la ciutat, el govern assegurava el corredor estratègic entre la capital —Damasc— i la costa mediterrània. Ara, l'exèrcit regular podria fixar els seus objectius més cap al nord, a les províncies d'Idlib o Alep, on trobem la ciutat del mateix nom, segona en importància del país i dividida des de l'estiu de 2012. El líder de l'oposició a l'exili, per la seva banda, ha viatjat a Washington per demanar més armament per fer caure els avions i els helicòpters del règim.

Tot i el ressò d'aquest acord, la violència segueix imparable a d'altres regions del país i continua expulsant la població siriana de casa seva. L'Agència de Refugiats de les Nacions Unides avisa que, si la tendència no s'atura, a finals d'aquest any, el conflicte sirí haurà provocat la crisi de refugiades més greu des de la fi de la Segona Guerra Mundial. Més de tres milions de persones s'han escapat del país i moltes d'elles viuen en condicions sanitàries extremadament precàries, exposades a tot tipus d'infeccions i malalties.

Per la seva banda, el govern ha centrat l'atenció en les eleccions presidencials que se celebren d'aquí poc menys d'un mes. Baixar al-Assad hauria de confirmar, el proper 3 de juny, un nou mandat com a líder del règim, que s'estendria fins al 2021. A més d'Al-Assad, el Tribunal Constitucional Suprem va confirmar que hi ha dos candidats més —d'un total de 24— que compleixen els requisits necessaris per ser president inscrits a la nova Constitució aprovada el 2012. Aquests dos candidats són polítics que formen part de partits opositors que han estat tolerats pel règim, però són desconeguts per gran part de la població. ◀

RODA EL MÓN

ALEMANYA // EL PAÍS NORD-EUROPEU VA AUGMENTAR EL CONSUM DE CARBÓ PER A LA PRODUCCIÓ ELÈCTRICA EL 2013

El govern 'klimakiller' d'Angela Merkel

Àngel Ferrero
Berlín (Alemanya)
@angelferrero

Alemanya és considerat un dels països més respectuosos amb el medi ambient de la Unió Europea. Compta amb percentatges de reciclatge molt elevats, impulsa l'ús de les energies renovables i té un partit (més o menys) ecologista, Aliança 90/Els Verds, que és la quarta força del país, amb 63 escons al *Bundestag*. L'any 2011, la cancellera teutona, Angela Merkel, va fixar "l'apagada nuclear" per al 2022 i fins i tot va modificar el seu darrer gabinet, fusionant la cartera d'Economia amb la d'Energia, per gestionar millor l'ambiciós projecte de transició energètica (*Energi-ewende*, en alemany). Aquesta és l'Alemanya que ens venen dia sí, dia també els mitjans de comunicació alemanys i d'arreu, inclosos els de l'Estat espanyol.

L'empresa Vattenfall planeja construir una nova central de carbó a la població de Welzow, al sud de Brandenburg

Existeix, però, una altra Alemanya. Tot i que Merkel, als seus discursos, cita constantment la lluita contra el canvi climàtic, per combatre'l "en realitat, no fa res". Qui ho diu és Mojib Latif, un cegut investigador alemany especialitzat en el canvi climàtic. A les seves declaracions al diari *Taz*, Latif denuncia que el govern alemany és responsable del "renaixement" del carbó a Europa. Segons informava el rotatiu *Süddeutsche Zeitung* a inicis d'aquest any, Alemanya incrementà un 3% el consum de carbó per a la producció elèctrica el 2013 i va produir 162.000 milions de kilowatts-hora a partir d'aquest combustible, el

nivell més alt des de la reunificació de 1989. En el seu mix energètic, Alemanya continua fent servir un 44% de carbó, una xifra molt superior a la mitjana dels estats membres de la UE.

En un país tan *ecologista* com Alemanya, aquest fenomen es deu a dos motius. El primer és que les energies renovables no aconsegueixen reemplaçar el buit deixat per l'energia nuclear. De fet, no ho faran mai. Les energies renovables no poden aconseguir els mateixos nivells de productivitat que els combustibles fòssils i el que exigeix la situació és un replantejament del model productiu, quelcom que els capitans d'indústria germànics no estan disposats a acceptar.

El segon és Rússia. Segons dades de la Comissió Europea, Alemanya va importar gairebé el 40% del gas natural consumit el 2012 d'aquest país. El 2013, va aconseguir reduir lleugerament aquesta dependència i va importar "únicament" el 35% del gas i el 30% del cru. Un percentatge molt elevat de les importacions d'hidrocarburs procedeix de Noruega i el Regne Unit i tots dos països van arribar al pic petroler (el nivell màxim d'extracció a partir del qual la producció descendeix, més conegut com a *peak oil*) el 2006. La dependència energètica de Rússia esperona la indústria alemanya a buscar urgentment alternatives al petroli i el gas rusos. El sobtat interès en les energies renovables de l'empresariat alemany, per tant, té menys a veure amb l'ecologia que amb l'hegemonia.

LES 'ALTERNATIVES'

Una altra de les *alternatives*, carbó a banda, és el *fracking*, els costos mediambientals i per a la salut pública del qual són ben coneguts. A principis de novembre de 2013, el municipi de Langwedel-Völkersen, situat 30 quilòmetres al sud de Bremen, va patir un terratrèmol d'1,9 graus a l'escala Richter. Un any abans, va ser sacsejat per un sisme de 2,9 graus. Des de 2005, Langwedel-Völkersen ha patit fins a cinc terratrèmols, tot i que Alemanya no és pas precisament una zona de risc sísmic. El seu epicentre sempre és el mateix: un camp de gas explotat per RWE, una empresa energètica alemanya amb seu a la ciutat d'Essen.

sen ha patit fins a cinc terratrèmols, tot i que Alemanya no és pas precisament una zona de risc sísmic. El seu epicentre sempre és el mateix: un camp de gas explotat per RWE, una empresa energètica alemanya amb seu a la ciutat d'Essen.

Les portes giratòries entre l'administració i les indústries energètiques funcionen a ple rendiment

Pels motius esmentats, Alemanya també es planteja fer prospeccions petrolíferes al seu propi territori, tot i que les perspectives d'èxit són minses. Una d'aquestes prospeccions és la de l'empresa alemanya-canadenca Central European Petroleum (CEP), que té previst extreure petroli a la regió de Lusàcia, prop de la triple frontera entre Alemanya, Polònia i Txèquia, a partir de 2017. Es creu que aquesta zona, a l'Estat federat de Brandenburg, posseeix 92 milions de tones de cru. En el passat, la indústria del carbó va significar per a Lusàcia el desplaçament del poble sòrab -una minoria nacional eslava assentada en aquesta regió des de fa segles (veure la *DIRECTA 335*)-, l'arribada de treballadors d'altres punts d'Alemanya i la destrucció paisatgística i mediambiental, factors

L'empresa energètica RWE, amb seu a la ciutat d'Essen, aposta per la pràctica del 'fracking' / PETER WIELER

que van accelerar l'emigració del poble sòrab a altres ciutats i que va amenaçar seriosament de fer desaparèixer la seva llengua i la seva cultura. Una prospecció d'aquestes característiques podria suposar un nou risc per la fràgil identitat de la població sòraba.

TORNA EL CARBÓ

L'empresa CEP és un dels maldecaps del poble sòrab, però n'hi ha un altre: Vattenfall. Aquesta energètica sueca planeja construir una nova central de carbó a la població de Welzow, al sud de Brandenburg, que se sumará a la ja existent (Welzow-II). En cas que es construís, s'expropriaran habitatges i s'expulsarà a més de 800 persones. La central ocuparà 865 hectàrees de terreny cultivable que, després de l'explotació (de 2027 a 2042), costarà anys recuperar per al seu ús agrícola. Els qui s'oposen al projecte calculen que produirà 204 milions de tones de CO₂ i contaminarà els pous d'aigua de la zona, a més d'aparcar durant anys els projectes d'energia renovable que havia impulsat la regió. La reducció de les subvencions al sector ja es va traduir en el tancament de diverses plantes dedicades a la producció de components per a l'energia eòlica i de plaques fotovoltaïques per a l'energia solar. La majoria d'aquestes factories es trobava al territori de l'antiga Alemanya Oriental, que esperava ressuscitar el seu malmès teixit industrial i fre-

nar el deteriorament social i l'emigració cap a l'Alemanya Occidental amb el promès *New Green Deal* i les promeses d'un "capitalisme verd". Ara, fins i tot es parla d'una segona desindustrialització. Malgrat les considerables reserves d'hulla (la varietat que s'empra a Welzow-II) que posseeix Alemanya, el lignit, en canvi, té els dies comptats. Es calcula que les seves reserves s'esgotaran el 2018.

EL GOVERN, EL MILLOR 'LOBBY'

L'octubre de 2013, els caps dels ministres de Medi Ambient de la Unió Europea es van reunir a Brussel·les amb l'objectiu d'aprovar una regulació comunitària més estricta per a les emissions de CO₂ dels automòbils. Es pretenia que, a partir de 2020, els vehicles només expulsessin 95 grams de diòxid de carboni per quilòmetre a l'atmosfera. Però el compromís va fracassar. I ho va fer per l'oposició del govern alemany. "Sí, és cert", va declarar Merkel poc després a Brussel·les, "nosaltres vam advocar perquè no es decidís sobre aquest assumpte". Pocs dies després de la decisió del govern de Merkel, alguns mitjans alemanys van publicar que la família Quandt, accionista majoritària del fabricant alemany d'automòbils i motocicletes BMW, havia fet donacions al partit de Merkel, la CDU, per valor de 690.000 euros. El conglomerat industrial Daimler, que produeix els famosos Mercedes-Benz, va donar 100.000

euros a la CDU l'abril de 2013 i, també, 100.000 euros al Partit Socialdemòcrata Alemany (SPD), que un mes abans ja va rebre 107.376,06 euros de BMW. La indústria de l'automòbil té comprats, efectivament, els dos principals partits polítics d'Alemanya, que actualment formen govern de coalició. Qui necessita un *lobby* quan controla l'executiu?

PORTES GIRATÒRIES

Com a l'Estat espanyol, les portes giratòries entre l'administració i les indústries energètiques i de l'automòbil funcionen a ple rendiment: l'ex canceller socialdemòcrata Gerhard Schröder és el president del consell executiu de Nord Stream AG, una societat on un 51% de les accions per-

La dependència energètica de Rússia esperona Alemanya a buscar alternatives al petroli i el gas russos

tany a l'empresa gasista russa Gazprom i la resta es reparteix entre les alemanyes Wintershall i E.ON, l'holandesa Gasunie i la francesa GDF. Per la seva part, l'exministre d'Exteriors del govern roig-i-verd, Joschka Fischer, treballa com a consultor per a BMW i les energètiques RWE i OMV. També l'antic ministre d'Economia i Tec-

nologia, Werner Müller (SPD), que està col·locat a Evonik, una empresa química. O Andrea Fischer, ministra de Sanitat en aquell govern, per Els Verds, que s'ha convertit en assessora de la indústria farmacèutica.

LA INDÚSTRIA AUTOMOBILÍSTICA

L'economia alemanya se sosté per l'exportació. La indústria de l'automòbil és una de les joies de la corona. El Mercedes Classe S és el símbol de poder de la classe política i empresarial des de Lisboa i Madrid fins a Moscou i Pequín. Audi va anunciar, aquest mes d'abril, un increment del 21% de les vendes respecte al trimestre anterior; BMW, un 25%, i Mercedes-Benz, un 48%. En conjunt, pot ser que la indústria automobilística no aconseguís batre el rècord de 2011, amb gairebé sis milions d'unitats produïdes, però no es pot dir que li vagi pas malament. Fins i tot els dirigents sindicals d'IG Metall (el sindicat del metall), com Detlef Wetzlar -ben connectats, per cert, amb l'SPD-, es complauen amb el ritme de producció de la indústria automobilística. Les mencions al dúmping salarial que ha empès les economies veïnes de l'eurozona a la crisi brillen per la seva absència, com també ho fan les al·lusions a la contaminació mediambiental que comporta aquest model. Exportar automòbils significa, en bona mesura, exportar l'estil de vida i de planificació urbanis-

Seu de BMW a la ciutat de Munic / RICHARD BARTZ

tica que va associat a ell, que, amb tot el progrés que pugui suposar, implica molts més problemes mediambientals.

Les opinions d'alguns dirigents sindicals respecte al canvi climàtic no difereixen gaire, per desgràcia. Recentment, Michael Vassiliadis, president del sindicat IG BCE (del sector de la mineria, la química i l'energia), va assegurar al periòdic *Taz*: "Hauríem de continuar fent servir el carbó mentre el necessitem".

La indústria alemanya de l'automòbil té comprats els dos partits polítics que governen el país en coalició

Vassiliadis es va afanyar a intentar solucionar-ho afegint que caldria millorar l'eficiència energètica dels vehicles i l'aïllament dels edificis i es va declarar "realista". No sembla que aquesta afirmació hagi de satisfer gaire les preocupacions del veïnat de Welzow. Alemanya continuarà potenciant les alternatives als combustibles fòssils. Alemanya continuarà construint i exportant els seus cotxes alemanys. Pel bé d'Alemanya. *Fiat 'Germania' et pereat mundus*: "Que es faci 'Alemanya' i que s'enfonsi el món", actualitzant el lema de l'emperador romàno-germànic Ferran I. ◀

EUA // EL 2013 VA SER EL PITJOR ANY DE LA HISTÒRIA PEL QUE FA A LA LLIBERTAT D'ACCÉS A EXPEDIENTS GOVERNAMENTALS

Obama: el president menys transparent de la història

Amy Goodman i
Denis Moynihan (ALAI)
Nova York

@La_Directa

“La meua administració es compromet a crear un nivell de transparència del govern sense precedents”, va escriure el president dels Estats Units Barack Obama el 29 de gener de 2009, just uns dies després d’haver assumit la presidència. I va afegir: “La transparència enfortirà la nostra democràcia i promourà l’eficiència i l’eficàcia del govern”. Avui, després de sis anys de mandat, la “nova era de transparència del govern” sembla una altra promesa cínicament incomplerta.

Durant el Sunshine Week, l’esdeveniment que celebra cada any la indústria dels mitjans de comunicació per conscienciar la ciutadania sobre la importància de la transparència del govern, Associated Press (AP) va informar que “l’any passat, més que mai anteriorment a la història, el govern va censurar parts d’expedients governamentals o directament va denegar l’accés al públic als documents en virtut de la llei de llibertat d’informació dels EUA (FOIA, en les seves sigles en anglès)”. L’informe d’AP continuava: “L’any passat, va ser el pitjor des que Barack Obama va assumir la presidència pel que fa als esforços del govern de ser més transparent respecte a les seves activitats”.

La notícia no va sorprendre Ryan Shapiro, un estudiant de postgrau de l’Institut Tecnològic de Massachusetts (MIT), que acaba d’iniciar una demanda federal contra l’FBI, la CIA i l’Agència de Seguretat Nacional (NSA, en les seves sigles en anglès) per intentar obtenir registres públics sobre el paper desenvolupat pels Estats Units en l’arrest de Nelson Mandela el 1962, després del qual es va passar els 27 anys següents a presó. Quan les seves sol·licituds d’informació sobre Mandela, en virtut de la llei de llibertat d’informació, van ser denegades,

Ryan Shapiro va decidir iniciar la demanda. “Vull trobar aquests expedients, en primer lloc, perquè m’interessa saber perquè la comunitat d’intel·ligència dels Estats Units considerava Mandela com una amenaça a la seguretat nord-americana i quin paper va jugar la comunitat d’intel·ligència en el boicot a la lluita de Mandela per la justícia racial i la democràcia a Sud-àfrica”.

MANDELA, ASSUMPT CLASSIFICAT

Quan Shapiro va presentar la seva petició d’informació a l’NSA per obtenir detalls de l’arrest de Mandela fa més de 50 anys, l’agència li va respondre: “Respecte a la seva sol·licitud d’informació d’intel·ligència sobre Nelson Mandela, hem determinat que l’existència o la inexistència dels materials que sol·licita és, actualment, un assumpte classificat”.

Shapiro també vol obtenir informació sobre la inclusió de Mandela a la llista de sospitosos de terrorisme dels Estats Units fins al 2008, molts anys després que fos el primer president de Sud-àfrica escollit democràticament i diversos anys després

d’haver obtingut no només el Premi Nobel de la Pau, sinó també la Medalla d’Or del Congrés dels Estats Units i la Medalla Presidencial de la Llibertat.

Vam preguntar a Shapiro per què volia obtenir els documents. “La resposta està relacionada amb una concepció molt estreta de la seguretat nacional, una concepció miop que avantposa les aliances militars i el lucre empresarial als drets humans i les llibertats civils”, va respondre.

LES LLEI ‘AG-GAG’

Shapiro té també un interès personal en el fet que el govern qualificués les activistes de “terroristes”. El 2002, va participar en una acció de desobediència civil, l’assalt a una granja de cria d’ànecs per a la producció de foie gras: “Els animals estan tancats en gàbies tan petites que no poden estar de peu ni moure’s; aquestes condicions horribles són norma a les granges industrials. Vaig rescatar o robar obertament els animals i vaig fer-ne un documental. Era una acció de desobediència, però és un delictes pel qual vaig

complir 40 hores de servei comunitari”. Des de llavors, bona part dels estats del país han anat aprovant les anomenades lleis *Ag-Gag*, que equiparen aquest tipus d’accions pels drets dels animals als actes de terrorisme i poden implicar penes de presó severes.

Shapiro explica que la tesi en la qual està treballant, titulada *Cossos en guerra: animals, la llibertat científica i la seguretat nacional als EUA*, investiga “l’ús de la retòrica i l’aparell de seguretat nacional per marginar els activistes que protegeixen els drets dels animals, des del segle XIX fins a l’actualitat”. Per poder trobar respostes a la seva investigació, Shapiro necessita accedir a una gran quantitat de documents públics. Ha presentat 700 sol·licituds a l’FBI i intenta trobar 350.000 documents classificats. L’FBI ha qualificat part de la seva tesi com una amenaça a la seguretat nacional.

“La transparència enfortirà la nostra democràcia i promourà l’eficàcia del govern”, deia Obama l’any 2009

El 2008, quan Barack Obama estava en plena campanya electoral, sovint se’l presentava com un catedràtic de dret constitucional. Com a tal, és de suposar que va estudiar les obres d’un dels autors de la Constitució, James Madison, el quart president dels EUA i considerat el pare de la Declaració de Drets. Madison va escriure el 1822: “Un govern popular, sense informació popular ni els mitjans per obtenir-la, no és sinó el pròleg d’una farsa o una tragèdia, o potser d’ambdues”. Després de les revelacions d’Edward Snowden sobre l’ample espionatge i vigilància de l’NSA i els pèssims antecedents de falta de transparència del govern, el president Obama ja ha sobrepassat tràgicament la farsa. ◀

Obama ha incomplert les seves promeses de transparència / LAWRENCE JACKSON

eco festes
solucions ecològiques per a les teves festes!!

93 837 15 48
www.ecofestes.com

/ ZULEMA GALEANO

EXPRESSIONS

“Stop Distòpia és un gest d'aquesta impotència que ens remou a totes per dins”

Parlem amb Helena Sanglas, una de les organitzadores del festival solidari Stop Distòpia que es farà el 17 de maig a la Nau Ivanow de Barcelona.

Distòpia, contrautopia o antiutopia és una utopia negativa on la realitat transcorre en termes oposats als d'una societat ideal, és a dir, vers una societat opressiva, totalitària o indesitjable. Precisament, que aquesta distòpia no esdevingués el nostre present i futur és el que va motivar, ara farà tres anys, el 15-M. De fet, una de les llavors que ha deixat aquest moviment i que han perdurat i marcat el que ha vingut després és l'empoderament i la implicació de les persones individuals en les problemàtiques socials. Així, molta gent que no pertanyia a cap associació ni entitat i que no estava vinculada als moviments socials ha actuat per mostrar el seu desacord.

Els fons recaptats es destinaran a l'Associació la Sagrera es Mou i a l'Observatori DESC

I heus aquí una mostra d'aquesta llavor: el festival solidari Stop Distòpia. Christian Aloy i Helena Sanglas, músic i periodista respectivament, han volgut aportar el seu gra de sorra i passar a l'acció organitzant aquest festival solidari, que tindrà lloc el 17 de maig a l'espai de creació i difusió cultural de la Nau Ivanow (a la Sagrera). Els fons recaptats es destinaran a l'Associació la Sagrera es Mou i la seva campanya per les escoles i a l'Observatori DESC i les seves iniciatives

a favor del compliment dels drets socials. Per saber més coses d'aquest acte, hem parlat amb Helena Sanglas:

Com sorgeix la idea d'organitzar un esdeveniment d'aquesta mena?

Som dues persones que, com gran part de gent, estem patint els efectes devastadors de la distòpia. La idea sorgeix d'una conversa que vam tenir fent un cafè. Teníem ganes d'expressar el nostre malestar vers aquest sistema cada dia més desigual i amb un estat del benestar aniquilat per la doctrina econòmica imposada per la tríoica. En resum, Stop

Distòpia vol ser un altre gest de mobilització ciutadana, a banda de les manifestacions al carrer i els milers d'accions que s'estan fent per mostrar aquesta indignació general. Stop Distòpia és tan sols un gest d'aquesta impotència que ens remou a totes per dins.

Quines eines s'han d'utilitzar per poder sortir de la distòpia en què ens trobem immerses?

L'educació, entesa sobre unes bases ètiques i solidàries, és una de les eines. També crec que la desobediència civil, el cooperativisme i la mobilització social

són vies per poder començar a canviar les coses. La distòpia pretén adoctrinar l'espècie humana proporcionant tota mena de *drogues* en format televisiu o d'altres distraccions banals perquè ens evadim de la realitat. Som tan sols l'engranatge d'aquesta màquina burocràtica que domina el món.

El festival programa una taula rodona i un dels punts forts serà l'estrena oficial del documental *Termitas*, sobre el cas Bárcenas, què ens descobrirà?

Sí, el documental s'estrenarà oficialment. L'ha fet la productora Metromuster (que ha guanyat el premi al millor documental al Festival de Màlaga amb *Ciutat Morta*). Volem mostrar fins a quin punt la corrupció i la malversació de diners públics s'ha normalitzat a l'esfera pública i evidenciar la incapacitat d'acció del sistema judicial davant un cas tan escandalós com el de Bárcenas. ◀

+info:

Stop Distòpia
17 de maig a partir de les 16h
Entrades a través de Codetickets i Banded
Nau Ivanow, Hondures, 28-30
Metro: Línies 1, 5, 9 i 10 (La Sagrera)
www.nauivanow.com
www.facebook.com/stopdistopiaBarcelona
@STOPDistopiaBCN
S'ha engegat un concurs a Instagram. El dia del festival, s'entregaran tres premis a les millors fotos distòpiques. Només has de fer una foto d'alguna cosa que no t'agradi i posar el *hashtag* #stopdistopia

Christian Aloy i Helena Sanglas són l'equip organitzador del festival / STOPDISTOPIA

Postmodernitat: el final de les ideologies?

Aprofundim en la càrrega ideològica, sovint ignorada, que hi ha darrere el moviment que domina la cultura actual.

Víctor Alonso Berbel
@valonsoberbel

La defensa de l'acció individual, la renúncia als grans ideals o el final de les ideologies: aquests són alguns dels postulats més habituals de la postmodernitat, esperit dels nostres temps i corrent que impera a les obres culturals d'avui dia. Les pel·lícules ens parlen de la societat sense cap posicionament ideològic aparent... Segur? Anàlitzem les seves implicacions socials i polítiques més enllà de l'estètica.

"Vosaltres sou perillosos. La vostra pel·lícula és un intent temerari més de perpetuar uns esquemes que us semblen entretinguts, tot i que el país encara trontolli arran dels darrers escàndols de Wall Street". Així s'adreçava Christina McDowell a Martin Scorsese i Leonardo DiCaprio, director i

sovint ha estat rebatuda des de la teoria política. El sociòleg i assagista César Rendueles, en resposta a aquest setmanari, afirma que la postmodernitat "és la manera com la societat occidental es va entendre a si mateixa a l'època del neoliberalisme. El consens bàsic és que els grans dilemes socials heretats del passat, en particular, els conflictes relacionats amb la desigualtat econòmica, han quedat superats". En aquest nou paradigma postmodern, sorgeix "la convicció que aquests problemes s'expressen, avui, a través de posicions complexes i fluïdes, que tenen a veure amb la identitat personal, l'herència cultural o, més en general, la subjectivitat".

"El postmodernisme va ser i és, sobretot, un moviment de desactivació política"

'El llop de Wall Street' opta per fer un retrat aparentment objectiu i sense ideari manifest de l'especulació financera

protagonista de la pel·lícula *El llop de Wall Street*, amb motiu de la seva estrena. La dona, afectada directament per les estafes de Jordan Belfort -el protagonista real en què es basa la història-, els continuava acusant al diari *L.A. Weekly*: "Tu conduïxes un Honda híbrid, Leo. Vas pensar en el missatge cultural que enviaries quan vas decidir fer aquesta pel·lícula?". La polèmica tot just començava. L'actor, conegut per la seva afiliació al partit demòcrata, es defensava, mentre el crític David Denby, des de les pàgines de *The New Yorker*, afirmava que la pel·lícula era una gran mentida: "Se suposa que és una denúncia d'un comportament

repugnant, immoral, corrupte i obscè, però està feta amb un estil tan exultant que esdevé, també, un exemple de cinema repugnant i obscè". A l'Estat espanyol, un dels països més fortament afectats per la crisi econòmica, la pel·lícula va ocupar el número u de la taquilla durant setmanes.

Amb independència de la qualitat artística de la pel·lícula, és raonable pensar que *El llop de Wall Street* s'emmarca dins el corrent cultural de la postmodernitat, per la seva absència de posicionament polític en un tema -l'especulació financera-, intrínsecament, sí que en tindria. La pel·lícula opta per fer un retrat aparentment objectiu i sense cap ideari manifest, basant-se en el llibre autobiogràfic que va publicar el seu protagonista. És una pel·lícula més d'una tendència majoritària i no cal marxar tan lluny per trobar altres exemples: a Barcelona, centenars de manifestants

es movien pels carrers al ritme del ballet *Don Quixot* al documental *Demonstration* (Victor Kossakovsky, 2013). La protesta ciutadana esdevé pura coreografia artística al retrat que fa aquesta obra de la vaga general del març de 2012. La imatge té una força indubtable i s'inscriu a la perfecció en la mateixa línia desproveïnt de càrrega ideològica una vaga especialment connotada i combativa a través de la música. Durant la presentació del documental a Barcelona, Eva Vila, membre de l'equip artístic de la pel·lícula, insistia en aquesta idea afirmant que la pel·lícula era "un acte polític, però no ideològic".

NI D'ESQUERRES NI DE DRETES

L'afirmació que les ideologies són quelcom pertanyent al passat i que les obres artístiques no necessàriament es posicionen en cap sentit és pròpia de la postmodernitat i

La pel·lícula de Martin Scorsese, 'El llop de Wall Street', destaca per la seva absència de posicionament polític

Ana Useros, crítica cinematogràfica i membre de l'assemblea de la Muestra de Cine de Lavapiés, a Madrid, comparteix aquesta perspectiva: "El postmodernisme va ser i és, sobretot, un moviment de desactivació política. Va ser fruit d'un immens cansament ideològic i moral, perquè els anys seixanta, en aquell sentit, devien ser un no parar. I hi va haver una certa necessitat de relaxar-se, que va coincidir amb una onada neoliberal en l'àmbit polític: la barreja va ser terrible". Però, no parlar explícitament de política és una manera de ser política i desactivar les utopies del passat sí que té una càrrega ideològica indiscutible: la postmodernitat és "conservadora i reaccionària", afirma Useros. En aquesta línia, recentment, l'escriptor Javier Cercas va publicar un article on insistia en la idea que no es pot negar la ideologia perquè "la dreta i l'esquerra no són, com creien les

www.arccoop.coop

Creació i creixement de les cooperatives de treball

Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya

@coopstraball cooperativestraball

www.cooperativestraball.coop

una altra economia és necessària una altra forma d'estalviar ja és possible

coop57

serveis financers ètics i solidaris

www.coop57.coop

COL·LECTIU RONDA

assessorament JURÍDIC a PERSONES i entitats d'economia SOCIAL

www.ronda.coop

Fotograma de la pel·lícula 'Spring Breakers' dirigida per Harmony Korine

velles esquerra i dreta, conceptes absoluts, sinó relatius, merament orientatius, però indispensables (igual que els conceptes de Nord i Sud)".

FUGIR DE LA TENDÈNCIA

Des de *Spring Breakers* (Harmony Korine, 2012) fins a *JOBS* (Joshua Michael Stern, 2013) o *El quinto poder* (Bill Condon, 2013), són moltes les pel·lícules estrenades el darrer any que, com aquestes, han abordat temes enormement polèmics -l'objectivació capitalista del sexe, el creixement empresarial a tota costa o l'ètica periodística contra la corrupció- sense posicionar-se aparentment en cap sentit, senzillament il·lustrant els fets. Ara bé, és possible assolir la idea postmoderna de no posicionar-se en cap sentit, o aquesta idea ja és un posicionament en si mateixa? "La cultura postmoderna, sovint, és terriblement conservadora", corrobora Rendueles, "i si rasquem una mica la superfície de cosmopolitisme banal i fragmentació gratuïta, trobem discursos artístics molt clàssics: molts creadors necessiten increïbles mecanismes formals per acabar descrivint realitats burgeses vergonyosament insulses".

Hi ha propostes que s'escapen de la tendència imperant, però encara han de passar un filtre més: el de la recepció crítica, també

inscrita dins el corrent majoritari. En paraules d'Useros, "es ridiculitza el cinema obertament polític, que normalment enfronta les decisions morals amb molta ambigüitat, i se'l posa com a exemple de maniqueisme passat de moda".

Aparentment, l'oceà de la postmodernitat està en calma, però, sota les seves

aigües, es revela un mar de fons ideològicament conservador. Davant d'aquesta tendència, el món de la cultura obertament política no té altra opció que nedar a contracorrent i confiar, com sembla afirmar la història, que cada moment artístic sigui succeït per un altre de càrrega oposada. ◀

Però... què és la postmodernitat?

Durant el revolucionari maig del 68 francès, un jove de París va aconseguir sintetitzar una complexa actitud vers el món en una única frase, que va pintar a la paret d'un edifici: *Déu ha mort, Marx també i jo mateix no em trobo massa bé*. La postmodernitat representa aquest esperit: sorgeix com una reacció davant el fracàs del projecte modern, que proposava un món de metes que donés sentit a la vida. Autors com Jean-François Lyotard o Jean Baudrillard es troben entre els principals teòrics d'aquest fenomen cultural i filosòfic, que sorgeix durant la segona meitat del segle xx. La postmodernitat es fonamenta en la negació de moltes de les característiques de la modernitat: s'abandonen la vocació de transcendir o de ser universals, l'existència

d'un destí personal i col·lectiu o la validesa de les utopies. Com a moviment, ja no té, a diferència de la modernitat, un horitzó comú definit per als éssers humans i és escèptic vers el progrés social o científic. El pensament postmodern, per tant, deixa de buscar referents universals i una de les conseqüències més clares d'aquest fet és el desenvolupament d'una cultura que es mira a si mateixa com el seu propi ideal: si ja no creiem en paradigmes externs, quin és el model, sinó nosaltres mateixes? La cerca de plaer immediat, el culte al cos, la desconfiança vers els grans relats polítics o la idealització de l'alliberament personal són algunes de les característiques sociològiques que deriven d'aquesta cultura intrínsecament narcisista.

L'impacte en els moviments socials

César Rendueles, autor de *Sociofobia: El cambio político en la era de la utopía digital*, constata l'impacte del moviment postmodern a les organitzacions socials i polítiques: "La postmodernitat ha tingut un efecte profundament desmobilitzador. Ens ha fet creure que estàvem assistint a l'inici d'una nova era culturalment i tecnològicament molt sofisticada quan, en realitat, estàvem tornant al capitalisme anterior a la Segona Guerra Mundial. Les falses promeses de la postmodernitat van impactar en molts moviments polítics d'esquerra: hem tendit a entendre com a errors d'interpretació del moment històric allò que, en realitat, eren derrotes. En general, hem infravalorat fins a quin punt es tractava d'un procés amb clars guanyadors i perdedors: ho dic com a autocrítica, perquè això ens ha afectat a totes. I la raó és que l'única alternativa a aquest autoengany era l'afirmació nostàlgica i dogmàtica dels postulats de la vella esquerra, que tampoc no era massa millor. No crec que tots els efectes dels corrents postmoderns a l'antagonisme polític siguin negatius, ni molt menys. Slavoj Žižek ho va resumir amb un lema que parafraseja un acudit dels germans Marx: "Postmodernisme o lluita de classes? Si, si us plau". El que volia dir és que la postmodernitat ens ha ajudat a incorporar a la lluita política uns valors relacionats amb la identitat de gènere, les tradicions culturals, les comunitats o la relació amb la natura als quals avui ja no estariem disposades a renunciar".

Quin anarquisme tenim?
Quin anarquisme volem?

Tomás Ibáñez i Juantxo Estebanz parlen del present de les idees i les pràctiques llibertàries arran de la publicació del llibre de Tomás Ibáñez *Anarquismo es movimiento*

Dijous 22 de maig a les 19:30 a l'espai Virus editorial (Junta de Comerç 18 Baixos, Raval)

www.viruseditorial.net | www.viruslibreria.net | info@viruseditorial.net
 editorial - distribuidors - libreria web **virus**

'Morir matando': les últimes fuetades del franquisme

L'espiral repressiva que va desplegar la dictadura mentre agonitzava queda recollida en aquesta obra de Pau Casanellas, una aproximació a la resistència del règim quan la democràcia s'albirava a l'horitzó.

Alex Romaguera
@AlexRomaguera

Sovint, hem sentit dir que la transició espanyola va ser modèlica i pacífica. Totes dues coses, però, queden desmentides si observem les estructures emanades de la dictadura, entre les quals trobem la monarquia i l'Audiència Nacional (hereva directa del Tribunal de Orden Público), o la presència de responsables del vell règim en el món de la judicatura, les forces armades, l'Església i altres poders fàctics.

També trobem prou elements per afirmar que, lluny de l'amabilitat amb què va actuar els darrers anys, la dictadura va emprar la repressió com a sortida a la seva mateixa debilitat. En aquesta llarga agonia, la confluència de diversos factors va desencadenar una radicalització del règim que, a més de causar nombroses víctimes entre la militància antifranquista, va instal·lar un esquema legal per ajornar i condicionar el posterior adveniment de la democràcia.

Casanellas situa els atemptats d'ETA de 1968 com l'inici del tomb repressiu que adopta el franquisme

De tot plegat, en fa memòria el llibre *Morir matando. El franquismo ante la práctica armada, 1986-1977* (Los Libros de la Catarata), amb què Pau Casanellas documenta els intents del franquisme per tallar de soca-rel la contestació social que s'expressava a través de la pràctica armada i altres mitjans de resposta popular. Com detalla l'autor, la confluència de la mort de Luis Carrero Blanco el 1973 arran d'un atemptat, l'agudització de la crisi econòmica, el ressorgiment del moviment obrer i estudiantil, la creixent oposició de les forces clandestines i la malaltia del general Franco van conduir, entre altres factors, a una espiral repres-

siva que no va abaixar la guàrdia fins a les primeres eleccions parlamentàries, l'any 1977.

IMMOBILISME PER DECRET

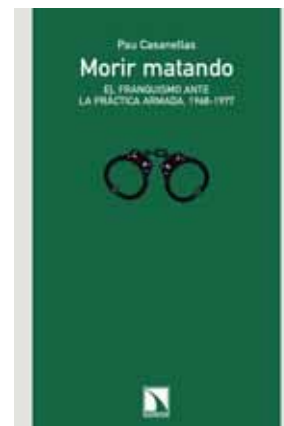
Casanellas situa els atemptats d'ETA de 1968 com l'inici del tomb repressiu que adopta el franquisme, ja sigui endurant els sistemes de persecució o alterant la seva arquitectura legal per contrarestar la creixent dissidència. Si bé l'organització armada ja havia estat colpejada en diverses ocasions, la seva activitat va prendre embranzida l'any 1968 i, sobretot, amb el procediment sumaríssim 31/69 -inici dels coneguts processos de Burgos-, en què setze persones van ser jutjades sota l'acusació de formar-ne part. Uns consells de guerra que ETA va utilitzar com a arma de propaganda i que, sumats a la mort d'un militant del PCE i el desembre de 1970, van desembocar en la decisió del govern de suspendre l'article 18 del Fuero de los Españoles, referent a la durada màxima de detenció. Sense pretendre-ho, el règim va propiciar una àmplia adhesió a ETA entre els sectors

antifranquistes i, alhora, va esperarar les lluites obreres que, de forma incipient, s'anaven multiplicant a tota la geografia.

També en aquest context involutiu, es va produir la reforma del Codi Penal, desplegat per la Llei 44/71, amb la qual l'executiu franquista va incorporar la figura de *terrorisme menor* per intentar estendre la repressió als col·lectius que aleshores irrompien de forma organitzada. L'assassinat de Carrero Blanco per part d'ETA el 20 de desembre de 1973, mesos després d'haver assumit el relleu a la presidència de l'Estat, no va fer sinó accelerar aquest impuls repressiu, que augmentava al ritme que ETA multiplicava les seves accions, una espiral d'acció-repressió que va desgastar el règim a marxes forçades.

CAPITULACIÓ SOTA CONTROL

Davant l'activitat d'ETA i altres grups d'extrema esquerra, el govern va optar per instal·lar-se en la duresa com a única recepta, per la qual van treballar tots els seus estaments. D'aquí van venir l'execució de Salvador Puig Antich la prima-

vera de 1974 i l'aprovació del Decret llei 10/1975, de 26 d'agost, sobre prevenció del terrorisme, que va derivar en l'afusellament de tres militants del FRAP i dos d'ETA; unes morts que van aixecar un enorme rebuig internacional i van aprofundir l'aïllament diplomàtic del règim. Cal recordar que, arran d'aquests episodis, la Comunitat Econòmica Europea (CEE) va suspendre les seves relacions amb Espanya i, alhora, diverses capitals europees van acollir marxes per reclamar la fi de la repressió i la conquesta de les llibertats polítiques i civils a l'Estat.

Casanellas, investigador postdoctoral a la Universidade Nova de Lisboa, ens aproxima a la continuïtat d'aquesta ofensiva repressora més enllà de la mort física de Franco. A l'empara dels aparells policials i legals, el *franquisme sense Franco* va mantenir la guerra bruta per acabar amb el moviment polític que, al marge del desmantellament formal del règim el 1976, advocava per un procés de transició radicalment democràtic. En aquest sentit, els assassinats comesos per la Policia Armada i elements d'extrema dreta i la llei d'amnistia de 1977, que exonerava els seus capítols, van servir per mantenir els privilegis dels segments més conservadors i aplacar, en part, els anhels d'un canvi profund d'estructures.

El llibre revela les maniobres d'un règim que va dedicar els seus últims anys a esclafar la contestació social

Morir matando ens revela les maniobres d'un franquisme agònic, que va dedicar els seus últims anys a esclafar la contestació social i, en última instància, a garantir un terreny de continuïtat dels seus poders fàctics a l'etapa política posterior. Un retrat que Pau Casanellas ens ofereix amb dades, xifres i una anàlisi precisa que deixa constància que, després de 1977, "la pràctica parapolicial s'havia instal·lat a les entranyes de l'Estat". ◀

Familiars de les víctimes del franquisme demanen l'extradició del torturador González Pacheco a Madrid el 10 d'abril d'enguany / CARLOS SERRANO

POCA BROMA.

Corren temps dolents per la gent agnòstica. “No sóc independentista perquè no ho tinc clar (...) tinc dubtes”, va afirmar **Raimon** recentment. És clar, la reacció no s’ha fet esperar: a *La Vanguardia*, Antoni Puigverd diu que, a Internet, “el tracten de miserable, venut i covard” i que “no són quatre insensats”, sinó “moltíssims. Tants, que no han de ser considerats anècdota, sinó categoria”. En assabentar-se’n, Albert Rivera ha declarat: “Si tracten així una veritable icona de la llengua catalana, a mi em crucifiquen a la plaça Sant Jaume, això segur”. Algunes veus asseguren que l’han vist creuar la frontera de França a tota velocitat. D’altres el localitzen a la Mongòlia Interior. Continuarem informant.

Davant els atacs a **Raimon, Muriel Casals**, presidenta d'Òmnium Cultural, entitat que li ha concedit el Premi d'Honor d'enguany, ha declarat: “Hi ha gent que necessita més arguments per prendre una decisió i gent que ho té molt clar”. Una defensa tan ferma ens emociona. Corren llàgrimes de sang per les nostres galtes: ni Pompeu Fabra... què dic! ni la Moreneta mereixerien una reivindicació més encesa. No et calen enemics, Raimon. Amb el que tens, ja n'hi ha prou.

El candidat d'**ICV-EUIA** a les eleccions europees, Ernest Urtsun, ha afirmat que “la socialdemocràcia europea fa polítiques de dretes”. Felicitats! Però, per què no se'n van adonar durant els anys i anys que van governar Barcelona juntament amb el PSC? Abducció? Trastorn mental transitori? Tant se val: ICV, benvinguda a la realitat.

Segons informa *El País*, les banderes espanyoles que oregen als **edificis estatals de Barcelona**, com la Capitania General, han augmentat de mida els últims mesos. Un remei impressionant contra el separatisme: engrandir un drap. No deu ser que el capità general de Catalunya és un agent doble de Junqueras? Si no ho és, ho sembla, de debò.

TEXTOS: LUIS CALDEIRO

BARRI INTERNET

@Hibai_ — @josianito — @biano

HAN SOLO

El tribunal de justícia europeu reconeix el dret a l'oblit digital

La Viquipèdia defineix el dret a l'oblit com un dret directament relacionat amb la protecció de dades personals. És el dret de la titular d'una dada personal de poder esborrar-la o suprimir-ne informació que consideri que no hi ha d'aparèixer, per exemple, pel pas del temps o perquè pot afectar el desenvolupament dels seus drets fonamentals.

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea reconeix el dret de la ciutadania d'exigir als buscadors d'internet que esborrin dades privades de la seva llista de resultats. Amb una sentència que ha fet pública recentment, el tribunal de Luxemburg defensa l'anomenat dret a l'oblit a la xarxa i subratlla que els buscadors són responsables dels resultats que ofereixen a les internautes.

D'aquesta manera, la justícia europea dona la raó a Mario Costeja, que havia exigint a Google que esborrés una informació de l'any 1998 sobre un embargament d'immobles: tot i que l'advocat Mario Costeja va acabar pagant els seus deutes amb la Seguretat Social, setze anys després, el denunciador continuava apareixent com un morós. Només a l'Estat espanyol, hi havia prop de 200 casos com aquests pendents.

Amb la sentència, que crea jurisprudència, els buscadors estaran obligats a esborrar resultats a petició de la ciutadania. Tot i això, deixa la porta oberta a Google a mantenir els resultats de particulars si considera que el dret de la informació pesa més que el dret de l'oblit en casos, per exemple, de personatges públics.

EPIC TROLL

Zas! Els 'memes' de Cospedal

Si puges una foto a Internet, pot passar qualsevol cosa. I si, a la foto que puges, sostens un paper en blanc, estàs donant ales a la xarxa perquè deixi volar la seva imaginació. Fa uns dies, Maria Dolores de Cospedal es va fer una foto mostrant la seva solidaritat amb les adolescents nigerianes segrestades i la va publicar al seu perfil personal de facebook. La xarxa va fer la resta.

WEBS

Xineses passejant verdures

Les xarxes xineses, està causant furor la moda de quedar en una plaça per treure a passejar enciams i cols. Pel que sembla, ajuda a socialitzar-se, permet conèixer gent i et posa de bon humor. No intenteu fer ho a casa vostra o, en tot cas, feu servir oli d'oliva.

Més info: ves.cat/kQi8

DARTH VADER

Que tallin internet, que és un espai nociu

Després de l'assassinat d'Isabel Carrasco, presidenta de la Diputació de Lleó, els caps que pensen a retallar les llibertats a les xarxes han començat a entonar els seus cants a favor de regular la llibertat d'expressió. Serveix de poc -o gens- que fos una afiliada del seu propi partit. És una pena que la realitat espantli els teus arguments si el teu objectiu és evitar que s'expressi el descontentament social. És igual. L'important és iniciar una campanya. El portaveu de Sanitat del PSOE al Congrés, José Martínez Olmos, ha urgint el govern a regular les xarxes socials "davant l'allau de comentaris indignes que moltes persones cruels van abocar a les xarxes socials" i les unitats de recerca telemàtica de la Policia Nacional i la Guàrdia Civil afirmen que han iniciat recerques per aclarir si s'han produït delictes a través de les xarxes socials. A nosaltres, que ens agraden molt les xarxes i creiem que la gent és grandeta per expressar les seves opinions, se'ns ha ocorregut que sí que hi ha gent cruel a qui haurien de censurar els comptes i no deixar parlar en veu alta. Us deixem alguns dels seus comentaris perquè decidiu si s'haurien de suspendre els seus comptes:

CROWDFUNDING

El govern recula amb el 'crowdfunding'

Sembla que el govern ha entrat en raó i ha decidit eliminar els límits imposats als projectes de crowdfunding. En concret, es lleven els límits d'inversió als projectes 'equity crowdfunding' (finançament en massa a canvi de participació addicional) i 'crowdlending' (préstecs P2P) per a inversores professionals. Els límits d'inversió establerts originalment eren de 3.000 euros per projecte i 6.000 euros per plataforma a l'any, quantitats molt petites per a aquest tipus d'accions. Després de la filtració de l'avantprojecte de llei que pretenia establir aquests límits, la majoria de plataformes i usuaris d'aquests projectes es van queixar i, pel que sembla, el seu enuig ha tingut resultats.

Més info: ves.cat/kQi8

Quan els barris eren nostres

BARCELONA

16/05 - 19h

Plaça de la Revolució de 1868

Xerrada-debat: *La vida sense Estat*. Els comitès revolucionaris donen resposta al problema de l'alimentació durant la revolució de 1936. La guerra del pa entre el PSUC i la CNT. Introducció a càrrec d'Agustín Guillamón.

17/05 - 14:30h

Plaça de la Revolució de 1868

Dinar popular a càrrec de *La Metxa*, publicació de col·lectius de Vallcarca, la Salut i la Vila de Gràcia

17/05 - 17h Banc Expropiat de Gràcia Travessera de Gràcia 181

Debat: *Atacar des de totes bandes, construir des de tot arreu. La necessitat d'establir llaços entre les lluites que es donen al camp i a la ciutat*. Introducció a càrrec de Terra Cremada

18/05 - 14:30h Plaça de la Revolució

Dinar a càrrec de la Xarxa d'Aliments

18/05 - 17h Banc Expropiat de Gràcia

Trobada de col·lectius que treballen el problema de l'habitatge des del suport mutu per analitzar problemàtiques comunes i compartir experiències i eines

18/05 - 19h Banc Expropiat de Gràcia

Cinefòrum: *Vivir la utopia*. Juan Gamero, 1997, 95 min. Cinefòrum: *¿De quién es la calle?*. Francotiradores del Vídeo, 2005, 60 minuts

Més info:

jornadesbarris.wordpress.com

DV15 /05

BARCELONA

Presentació del llibre: Joan Rovira Marqués. *El cooperativisme obrer i col·lectivista*

19:30h Ateneu Flor de Maig
C. Doctor Trueta, 195
Amb els autors del llibre:
Marc Dalmau i Ivan Miró

DV16 /05

BARCELONA

Nit de jocs

18h Casal Jaume Compte
C. Muntadas, 24
facebook.com/nitdejocscalca

Xerrada sobre art i cultura.

Quart aniversari de la CIC.

18h. Aurea Social. C. Sardenya, 263

DS17 /05

BARCELONA

Sopar solidari per pintar un mural per la llibertat de Leonard Peltier

20h Espai Obert
C. Violant d'Hongria, 71
El mural es farà en una gran paret de l'Ateneu Popular de Nou Barris. Adults: 10 euros, mainada: 7 euros. S'ha de fer la reserva a: cslpbarcelona@gmail.com
Per a més informació:
cslpbarcelona.wordpress.com
Organitza: Comitè de Solidaritat amb Leonard Peltier - Barcelona

Kan Pascual bailón!

Tot el Dia. Com arribar-hi: si hi aneu en tren (FGC, S1 o S2), baixeu a la parada de Les Planes i, un cop allà, agafeu el bus

118 o seguiu el *camí de les pastanagues*. Si hi aneu en cotxe, carretera de Vallvidrera a Molins de Rei, quilòmetre 8,5. Aquest any, la mítica festa major de Kan Pascual començarà amb un Anticoncurs de paelles. Després de degustar les paelles, hi haurà jocs rurals, passi de vídeos, debats, música *surf* i música *tupe*, passejades, becaïnes i kabaret. Al vespre, hi haurà concert amb Las Guindillas, Tía Carmen i Anarko Pibx. Finalment, per tancar la festa, hi haurà punxadiscos

DG18 /05

BARCELONA

Cicle d'Alternatives: Economia i Societat

17h Ateneu l'Entrebanc. C. Urgell, 98
Reflexions sobre les alternatives, Xavi Garcia, seminari Taifa. A les 19h *Moneda Social*, Stefan Blasel, CIC. A les 20h Documental *Stop!: rodando el cambio*

SABADELL

Fes reviure el Ripoll. Jornada d'anellament científic d'ocells

9h Molí de l'Amat, font dels Gitanos. Arribats a la font dels Gitanos, cal caminar uns 200 metres riu avall. Descoberta dels ocells que volen al riu Ripoll. Activitat matinal a càrrec de Marcel·lo Brongo i Joan Elias, ornitòlegs. Inscripció prèvia. Places limitades. Preu sòcies 5,5 €, no sòcies 9 €. Organitza: ADENC

DM20 /05

BARCELONA

Presentació de la Recerca Sabers i pràctiques feministes. Una aproximació al moviment feminista català

19h Sala La Cuina, Centre de Cultura de la Dona Francesca Bonnemaison
C. Sant Pere més Baix, 7
Recerca editada per ACSUR-Las Segovias Catalunya en el marc del Programa Veu Dona Sud 2010. Obertura de l'acte, a càrrec de Marta Macias, directora general de Cooperació al Desenvolupament. Presentació del Programa Veu Dona Sud (objectius i activitats), a càrrec de Lola Badenes, directora ACSUR-Las Segovias Catalunya. Presentació de les principals conclusions i recomanacions de la recerca, a càrrec de Joana G. Grenzner, coautora de la recerca i responsable de l'execució del programa Veu Dona Sud. Presentació de les recomanacions actualitzades, a càrrec de Joana G. Grenzner.

MANLLEU

Passi del documental del 4F: Ciutat morta

21h Casal Popular Boira Baixa
C. Rossell, 16
Un documental de Metromuster

FREQÜÈNCIES LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info
| Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org
| Ràdio Línea IV 103.9FM Barcelona www.radiolinea4.net | Ràdio Pica (només web) Barcelona www.radiopica.net | Ràdio RSK 107,1FM Nou Barris (Barcelona) www.radiorsk.info | Ràdio Trama 91.41FM Sabadell www.radiotrama.net | Ràdio Kaos (només web) Terrassa www.radiokaos.cat | Postscriptum Radio (només per internet) Terrassa www.postscriptumradio.org | Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà www.radiopinsania.wordpress.com
| Ràdio 90 101.4FM Olot www.r90.org | Ràdio Klara 104.4FM València www.radioklara.org
| Ràdio Maiva 105FM València www.radiomaiva.wordpress.com | Ràdio Aktiva 107.6FM Alcoi www.radioaktivafm.blogspot.com | Ràdio Mistelera 101.4FM Dénia - La Xara www.lamistelera.org | Ràdio Bala 106.4FM Manresa <http://radiobalamanresa.wordpress.com>

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | Sants TV <http://sants.tv>
Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de la plaça d'Espanya fins a Sant Pol de Mar al CANAL 37 DE LA TDT. Resintonitza la teva tele per trobar-nos!
CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30 NOUS PROGRAMES!

dilluns: 20:30h. Notícies 1
dimarts: 20:30h. Iv Animalista
dimecres: 20:30h. Contra-Infos

dijous: 22h. Y tu qué miras gilipollas?
El programa de punk de LaTele
divendres: 21h. Programa de falguia

dissabte: 22h. Cineclub 1
diumenge: 21h. La Xerrada

EL TEMPS

DIJOUS 15

Petita falca anticiclònica amb temperatures suaus i predomini del sol a la majoria de comarques. Nits fresquetes.

DIVENDRES 16

Entrada de vents de gregal que faran baixar els termòmetres i portaran núvols a les comarques litorals.

DISSABTE 17

Núvols i clarïanes a les comarques litorals. Temperatura suau de dia, però força fresca de nit. Caldrà la màniga llarga.

DIUMENGE 18

En general, tornarà a predominar el sol i els vents giraran al sud. Pujaran les temperatures transitòriament.

DILLUNS 19

Forta inestabilització a partir de la tarda, amb tempestes fortes a les comarques de Ponent, l'Ebre i el Pirineu.

DIMARTS 20

Les tempestes es generalitzaran, seran fortes i portaran calamarsa a l'interior. Ambient molt fresc.

/ FABIOLA
MELLA PRADO

«Podria morir 'casualment atropellat' i s'ha acabat»

Ferran Moreno
@FerranMorenoG

Guerra total és el que vas patir a Algèria i ara, passa a Síria?

No, Síria és una guerra aèria. A Algèria, hi havia una guerra civil amb totes les lletres, amb atemptats i assassinats al carrer. Era espantós. No podies sortir de casa sense tenir l'estómac regirat. I mai no sabies si tornaries viu.

I més les periodistes...

Tothom anava contra els periodistes: el règim, els islamistes i els grans empresaris. Algèria és un país molt ric en petroli, gas, urani i diamant i hi ha xarxes de mafiosos que ho exploten tot sense control.

Treballaves en un diari crític amb el govern, *Arrels*. Com ho vas viure?

Era com estar en una selva i no sabies que passaria l'endemà.

Feies plans només pel mateix dia?

O potser ni això! L'any 2001, la situació a la meua regió, la Cabília, era molt crítica. Hi va esclatar una revolta empesa pels joves, davant la qual el règim va disparar amb armes de guerra. Va matar 130 persones i en va deixar més de 1.500 ferides. Després d'aquesta revolta, el règim, que tenia grups islamistes controlats, va traslladar-nos a la Cabília "per castigar-nos".

Per què el govern espanyol no us va concedirasil, ni a tu ni a la teva esposa?

Té una excel·lent relació amb Algèria a causa de les empreses que hi inverteixen. De manera que, si el govern espanyol em reconegués com a refugiat, mostraria que el règim algerià té déficits democràtics.

Tot per interessos econòmics?

Sí. Una ONG catalana que rebia fons públics va voler preparar un documental sobre els drets humans a Algèria, però el seu rodatge es va interrompre bruscament. Al cap de poc, l'expresident de la Generalitat, José Montilla, i altres responsables van viatjar a Algèria per obrir nous espais econòmics. Aquí es va acabar el documental. Ja ho diu Chomsky, "l'interès abans que l'home".

Si tornessis a Algèria, podries continuar denunciant-ho?

Ho podria fer, però el règim i pot matar en qualsevol moment i simular que ha estat un accident. Podria morir *casualment atropellat* i s'ha acabat. Al capdavant, necessita mostrar-se com un país democràtica davant d'Europa.

"A Algèria, en quinze anys de guerra civil, hi ha hagut 250.000 morts i 20.000 desapareguts"

Tens companys que han perdut la vida d'aquesta manera, *casualment*?

Fa dos anys, van matar un cineasta que havia gravat un documental sobre l'assassinat d'un cantant. El documental en donava proves, però el van matar quan filmava la segona part. Va morir atropellat per un cotxe.

Publicacions com la teva haurien pogut acabar igual?

Per això t'has de cuidar molt. La por és molt latent perquè totes les famílies han perdut algun membre. Només en quinze anys de guerra civil, hi ha hagut 250.000 morts i 20.000 desapareguts, la majoria dels quals s'ignora on són.

Amb aquest panorama, és possible que ressorgeixi una primavera àrab a Algèria?

No ho crec. La gent està cansada perquè no hem tancat les ferides de les guerres que arrosseguem des dels anys 50. Totes les *primaveres àrabs* que hi ha hagut a Algèria han estat un fracàs.

I aleshores, què es pot fer?

La societat algeriana ha de canviar de mentalitat, emmirallar-se amb altres països i preparar una revolta reflexiva perquè, fins ara, totes han estat violentes i s'han carregat qualsevol possibilitat de canvi.

Per articular aquesta revolta, que necessiteu?

Sobretot, temps perquè, avui, Algèria no té relació amb els països veïns i els missatges no circulen. Pel que fa als intel·lectuals, n'hi ha de tres tipus: els exiliats, a qui els costa traslladar els missatges; els que viuen refugiats a la mateixa Algèria, amenaçats perquè no parlin, i els més perillosos, lligats al règim i que reben diners per silenciar les influències que puguin venir de fora. És una lluita de forces, però, finalment, sempre guanya el règim, que controla la informació i adoctrina els joves perquè es radicalitzin.

Viure a Catalunya et serveix per mantenir les teves reivindicacions?

Ho intento. Des de 2009, organitzem trobades i intercanvis culturals amb poetes catalans que viatgen a Algèria; i a la inversa: poetes amazics vénen a Catalunya i, quan tornen, expliquen que Catalunya és una nació i que la seva reivindicació és un dret humà. ◀

Salem Zenia

Periodista i novel·lista algerià exiliat a Barcelona

Salem Zenia va fugir de la Cabília (Algèria) el 2007. Tot i les amenaces que rebia i la 'guerra total' en què es trobava immers el país nord-africà, mai no havia pensat a marxar-ne. Però diversos atemptats – que van suposar la clausura dels diaris crítics amb el règim i les forces de seguretat – van forçar el seu exili a l'interior d'Algèria primer i a Catalunya, després, quan la Xarxa Internacional de Ciutats Refugi el va convidar com a escriptor acollit a Barcelona amb el PEN Català. "Vaig acceptar venir a Barcelona conscient que la meua situació seria similar a la d'un immigrant en situació irregular. Avui, encara no tinc cap tipus d'estatus, ni tan sols el de refugiat", denuncia aquest veterà novel·lista. Quan li demanen fer conferències, Zenia torna a la regió de la Cabília, de parla amaziga, tot i que –admet– existeix el perill que mori 'atropellat casualment', com ha succeït amb altres periodistes compromesos amb la llibertat i la democràcia a la zona del Magreb.